

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قوانین تعاون و اساسنامه

فهرست مطالب

۴	مقدمه
۴	تاریخچه و سیر تکاملی تعاون در ایران
۵	تعریف شرکت تعاونی:
۷	قانون شرکت های تعاونی
۷	فصل اول: تعاریف
۸	فصل دوم : کلیات
۱۱	ارکان شرکتها و اتحادیه های بخش کشاورزی
۱۴	فصل سوم: تشکیل و ثبت شرکت های تعاونی
۱۵	فصل چهارم: مجمع عمومی
۱۹	فصل پنجم: هیئت مدیره
۲۱	فصل ششم: بازرسان
۲۱	فصل هفتم: اتحادیه های تعاونی
۲۱	فصل هشتم: اعتبارات تعاونی
۲۱	ارکان شرکت
۲۱	مجمع عمومی
۲۹	الف) وظایف مجمع عمومی عادی
۲۹	ب) وظایف مجمع عمومی فوق العاده
۲۹	بازرسان
۲۹	مقررات مالی:
۴۱	ادغام ، انحلال ، تصفیه
۴۱	ادغام
۴۱	انحلال

مقدمه

در ایران تعاون به مفهوم واقعی کلمه از سابقه ای طولانی برخوردار است. برخی از محققان غربی عقیده دارند که اوضاع خاص جغرافیائی و شرایط کلی حاکم بر محیط در شرق بویژه در ایران موجب شده است که مردم برای مقابله با مشکلات و غلبه بر طبیعت با یکدیگر متحد شوند.

ویل دورانت در کتاب تاریخ تمدن راجع به زمینه‌های مشارکت اقتصادی و اجتماعی در ایران چنین می‌نویسد «کتاب اوستا کشاورزی را ستوده و آن را مهم‌ترین و والاترین کار بشر دانسته که خدای بزرگ «اهورا مزدا» از آن بیش از کارهای دیگر خشنود می‌شود. قسمتی از اراضی ملک مردم بود و خود را به زراعت آن می‌پرداخته‌اند و گاهی خرده مالکان جمعیت‌های تعاونی کشاورزی چندخانوار تشکیل می‌دادند و بصورت جمعی به کاشتن زمینهای وسیع می‌پرداخته‌اند.

تاریخچه و سیر تکاملی تعاون در ایران

تعاون بعنوان یک نهضت اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی در ایران از سال ۱۳۰۳ شمسی با تصویب اولین قانون، تجارت زمینه قانونمند شدن را پیدا کرد به نحوی که میتوان قانون تجارت را سرآغاز تعاون رسمی در ایران دانست. در خرداد ۱۳۲۵ قانون صندوقهای تعاون روستایی و در مهرماه همان سال اصلاحیه قانون مذکور تصویب شد. در این قانون زمینه‌های خریدوفروش محصولات کشاورزی، ممانعت معاملات سلف و تصدیات واسطه‌ها و رباخواران، اعطای وام به کشاورزان و دامداران، دفاع از حقوق دهقانان، تصمیم و گسترش بیمه محصولات کشاورزی و دامی پیش بینی شده بود. اولین قانون شرکتهای تعاونی در ایران در مرداد ۱۳۳۴ شمسی مشتمل بر یازده ماده و یک تبصره با الهام از قوانین تعاونی دیگر کشورها از تصویب کمیسیون مشترک مجلسین سنا و شورای ملی وقت گذشت و بانک کشاورزی براساس مفاد این قانون نسبت به اعزام کارمندان و کارشناسان خود به روستاها اقدام نمود تا زارعین را به تشکیل شرکتهای تعاونی روستایی تشویق و راهنمایی نماید.

سرعت عمل در تشکیل تعاونیها آنقدر زیاد بود که نیاز به تشکیل سازمانی برای هدایت، ارشاد، نظارت و پیشبرد امور آنها شدیداً احساس می‌شد و سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران به صورت شرکت سهامی برای مدت نامحدود با سرمایه اولیه یک میلیارد و سیصد و چهل و یک میلیون ریال رسماً در سال ۱۳۴۲ تاسیس و موظف شد موجبات پیشرفت و توسعه تعاون و پیشبرد عملیات اقتصادی، اجتماعی، بازرگانی و خدمات تعاونیها را بعهده گیرد و برای تحقق این اهداف وظایف سنگینی به این سازمان محول گردید.

در سال ۱۳۵۷ تعداد تعاونیهای روستایی در کشور ۲۹۴۲ شرکت و با عضویت ۲/۹۶۰/۰۰۰ نفر بوده و سرمایه اولیه این سازمان توسط دولت تامین و انتقال سهام به اتحادیه‌های تعاونی به نحوی در اساسنامه

آن منظور گردید که به تناسب توان مالی اتحادیه ها سهام سازمان توسط آنها خریداری و به تدریج سهام سازمان به اتحادیه ها منتقل شود که تاکنون حدود ۲۲ درصد سهام به اتحادیه ها انتقال داده شده است.

پس از پیروزی انقلاب اسلامی و توجه خبرگان رهبری در تنظیم قانون اساسی جمهوری اسلامی سال ۱۳۵۸ در اصول ۴۳ و ۴۴ قانون اساسی، بخش تعاون در کنار دو بخش دولتی و خصوصی بعنوان یکی از بخشهای سه گانه اقتصاد کشور معرفی شده است و تعاون بعنوان راهکار موفق در نیل به اهداف نظام اسلامی در دو بعد اقتصادی و اجتماعی مورد تاکید قرار گرفت.

در سال ۱۳۷۰ قانون بخش تعاونی مشتمل بر ۷۱ ماده و ۵۰ تبصره به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید و مورد تایید شورای نگهبان قرار گرفت، براین اساس وزارت تعاون تشکیل و مقرر شد که کلیه تعاونیها از جمله شبکه تعاونیهای روستایی و کشاورزی تحت پوشش این وزارتخانه جدید قرار گیرد. در این صورت وزارت کشاورزی وقت (جهاد کشاورزی کنونی) مهمترین بازوی اجرائی خود را در عرصه توسعه روستایی و کشاورزی از دست می داد.

بدین ترتیب قادر به انجام وظایف قانونی خود در امور روستاها نمی بود. از اینرو خواستار مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران از شمول قانون مذکور گردید که در تاریخ ۷۰/۷/۲۴ قانون مستثنی شدن سازمان مرکزی تعاون روستایی از شمول قانون بخش تعاونی طی ماده واحده به تصویب مجلس شورای اسلامی رسید که به موجب این قانون سازمان مزبور از کلیه وظایف و اختیارات مندرج در مقررات مربوطه از قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۷۰/۶/۱۳ مستثنی و کماکان تابع وزارت کشاورزی وقت قرار گرفت.

سازمان مرکزی تعاون روستایی در سال ۱۳۴۲ تاسیس شد و دولت وقت ایران تعهد کرد که به سرویس های تکنیکی، آموزشی، تجاری و کمک اعتباری به شرکت تعاونی های گروهی و فردی کشاورزی ادامه دهد. باوجود شبکه گسترده تعاونیهای روستائی و کشاورزی بعنوان دوبرال توانمند دولتی (سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران) و غیردولتی (شبکه تعاونی روستائی ایران) بخش کشاورزی رادرحصول اهداف استراتژیک خرید محصولات کشاورزی و پایداری و تنظیم بازار و توسعه پایدار روستا نقش اساسی ایفا می نماید.

تعریف شرکت تعاونی:

قانون شرکتهای تعاونی را چنین تعریف می کند، شرکت تعاونی شرکتی است از اشخاص حقیقی و حقوقی که به منظور رفع نیازمندی های مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی اعضا از طریق خودیاری و کمک

متقابل و همکاری آنان موافق اصولی که در این قانون مطرح است تشکیل می شود. تعداد اعضای شرکت تعاونی نباید از ۷ نفر کمتر باشد.

شرکت های تعاونی شرکتهایی هستند که تمام یا حداقل ۵۱٪ سرمایه به وسیله اعضا در اختیار شرکت تعاونی قرار می گیرد و وزارتخانه ها، سازمان ها، شرکتهای دولتی و وابسته به دولت و تحت پوشش دولت، بانکها، شهرداریها، شوراهای اسلامی کشوری، بنیاد مستضعفان و سایر نهادهای عمومی می توانند جهت اجرای بند ۲ اصل ۴۳ قانون اساسی از راه وام بدون بهره یا هر راه مشروع دیگر از قبیل مشارکت، مضاربه، مزارعه، مساقات اجاره، اجاره به شرط تملیک، شرط فروش اقساطی و صلح اقدام به کمک در تامین یا افزایش سرمایه شرکتهای تعاونی نمایند بدون آنکه عضو باشند.

تعاونیهای روستائی به واقع پس از انجام اصلاحات ارضی در سال ۱۳۴۱ در جهت حمایت از کشاورزان و تولیدکنندگان که صاحب اراضی شده بودند شکل گرفت و پا به عرصه روستا گذاشت.

درک نیاز مشارکت مردمی، استفاده از منابع مالی اندک که توسط اعضاء اندوخته میگردد و لزوم استفاده بهینه از عنصر مدیریت روستائی مورد نظر موجب گردید که در روستاها، شرکتهای تعاونی روستائی و کشاورزی تاسیس گردد.

قانون شرکت های تعاونی^۱

(مصوب ۱۳۵۰/۳/۱۶ با اصلاحات بعدی)

فصل اول: تعاریف

ماده ۱ (اصلاحی ۱۳۵۲/۴/۹) - اصطلاحاتی که در این قانون به کار برده شده است، از نظر اجرای این قانون به شرح زیر تعریف می شود:

۱. عضو: در شرکت ها و اتحادیه های تعاونی هر صاحب سهم اعم از این که شخص حقیقی یا حقوقی باشد، عضو شرکت یا اتحادیه نامیده می شود.
۲. سهم: سهم واحدی از سرمایه یک شرکت یا اتحادیه تعاونی است که میزان آن در اساسنامه ذکر می شود.
۳. درآمد ویژه: مبلغی است که از عملیات و معاملات یک شرکت یا اتحادیه تعاونی در یک دوره مالی پس از وضع هزینه ها و استهلاکات حاصل می شود.
۴. سود سهم: مبلغی از درآمد ویژه سالانه شرکت یا اتحادیه تعاونی است که در هر سال به هر سهم اختصاص داده می شود.
۵. مازاد برگشتی: مبلغی از درآمد ویژه شرکت یا اتحادیه تعاونی است که برای تقسیم بین اعضاء به تناسب میزان معاملات آنها با شرکت یا اتحادیه تعاونی در حد مقررات این قانون اختصاص داده می شود.
۶. کشاورز: کسی که حرفه اصلی او تولید محصول به وسیله عملیات زراعی و یا باغداری باشد.
۷. دامدار: کسی که حرفه اصلی او تولید یا پرورش دام و یا طیور باشد.
۸. صاحب حرفه: کسی که با کمک نیروی کار شخصی و سرمایه و وسایل خود اقدام به تولید کالا به منظور فروش یا عرضه خدمت معین برای کسب درآمد می کند.

۱- این قانون با توجه به ماده ۱۴۸ آن و ماده ۶۹ قانون بخش تعاونی اقتصاد جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۰/۶/۱۲ به قوت خود باقی مانده است، همچنین به موجب قانون استفساربه درخصوص تأثیر ماده ۱۷۳ قانون مالیات های مستقیم بر ماده ۱۱۱ قانون شرکت های تعاونی مصوب ۱۳۷۲/۲/۲۹ مطابق نظر مجلس شورای اسلامی، ماده ۱۱۱ قانون شرکت های تعاونی نیز منسوخه اعلام نگردیده است.

۲- بند ۹ به موجب اصلاحیه مورخ ۱۳۵۲/۴/۹ و بند ۱۰ به موجب اصلاحیه مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵ اصلاح گردید.

۹. صاحب شغل آزاد: کسی که بدون وسایل و یا با وسایل لازم خدمت یا خدماتی را عرضه و بدین وسیله کسب درآمد می کند.

۱۰. صنایع کوچک صناعی است که به وسیله وزارت اقتصاد مشخص و اعلام می شود.^۲

فصل دوم : کلیات

ماده ۲ (اصلاحی ۱۳۵۲/۴/۹) - شرکت تعاونی شرکتی است که از اشخاص حقیقی یا حقوقی که به منظور رفع نیازمندی های مشترک و بهبود وضع اقتصادی و اجتماعی اعضاء از طریق خودیاری و کمک متقابل و همکاری آنان موافق اصولی که در این قانون مصرح است، تشکیل می شود.

ماده ۳ (اصلاحی ۱۳۵۲/۴/۹) - عضویت شرکت تعاونی برای تمام اشخاصی که محل فعالیت یا سکونت آنها در حوزه عمل شرکت باشد و به تمام یا قسمتی از خدمات شرکت احتیاج داشته باشند، آزاد است.

ماده ۴ - شرط عضویت در شرکت تعاونی، خرید و پرداخت تمام بهای لاقبل یک سهم می باشد.

ماده ۵ - هیچ گونه تبعیض یا محدودیتی برای عضویت در شرکت نباید وجود داشته باشد مگر به سبب عدم کفایت ظرفیت فنی تأسیسات و وسایل و امکانات شرکت مشروط بر این که در اساسنامه تصریح شده باشد. تبصره - می توان در اساسنامه شرکت شروط قبول اعضای جدید را علاوه بر خرید سهام پرداخت مبلغی به عنوان حق عضویت متناسب با هزینه توسعه وسایل و یا امکانات شرکت برای انجام خدمات اضافی موقوف کرد.

ماده ۶ (اصلاحی ۱۳۵۰/۱۲/۵) - خروج هر عضو از شرکت اختیاری است و نمی توان آن را منع کرد و بهای سهم یا سهام او حداکثر به ارزش اسمی باید ظرف یک سال از تاریخ خروج عضو از شرکت نقداً پرداخت گردد.

(برای پذیرش مجدد عضو خارج شده از شرکت می توان در اساسنامه شرایطی پیش بینی نمود).

ماده ۷ - مجمع عمومی عالی ترین مرجع اتخاذ تصمیم و ابراز اراده جمعی اعضاء برای اداره امور شرکت است که در آن تمام اعضاء حق دارند حضور به هم رسانند و رأی خود را درباره موضوع دستور جلسه مجمع بدهند. در مجمع عمومی هر عضو قطع نظر از تعداد سهام فقط دارای یک رأی است.

ماده ۸ (اصلاحی ۱۳۵۲/۴/۹) - هر یک از اعضای شرکت تعاونی می‌تواند استفاده از حق خود را برای حضور و دادن رأی در مجمع عمومی به یک عضو دیگر با وکالت واگذار کند، لکن هیچ عضوی نمی‌تواند علاوه بر رأی خود بیش از سه رأی با وکالت داشته باشد.

ماده ۹- در مجامع عمومی شرکت های تعاونی با حوزه عمل وسیع و یا تعداد زیاد عضو ممکن است اعمال حق رأی به وسیله نماینده یا نمایندگان منتخب اعضاء در حوزه های مختلف فعالیت شرکت به نسبت تعداد عضو در هر حوزه و یا ترکیبی از تعداد اعضاء و مجموع معاملات همان حوزه به نحوی که در اساسنامه مقرر خواهد شد، انجام شود.

ماده ۱۰ (اصلاحی ۱۳۵۰/۱۲/۵) - سرمایه شرکت تعاونی نامحدود و سهام آن با نام و مسئولیت هر عضو محدود به میزان سهمی است که از سرمایه شرکت خریداری یا تعهد نموده است.

تبصره ۱ (الحاقی ۱۳۵۰/۱۲/۵) - سود سالانه سهام شرکت های تعاونی معادل حداکثر نرخ بهره اوراق قرضه دولتی خواهد بود و در صورتی که اوراق قرضه دولتی در جریان نباشد سود سالانه سهام به پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها و تصویب هیئت وزیران تعیین و جهت اجرا اعلام خواهد شد.

در مواردی که میزان درآمد خالص شرکت تکافوی پرداخت سود سهام را براساس مفاد این تبصره ننماید مجمع عمومی صاحبان سهام شرکت تعاونی مربوط نسبت به تعیین مقدار سود سهام آن اقدام خواهد نمود.

تبصره ۲- افزایش سرمایه شرکت تعاونی از طریق خرید سهام به وسیله اعضای جدید و یا افزایش تعداد سهام اعضای قبلی شرکت صورت می‌گیرد.

ماده ۱۱- میزان سهام هر عضو را می‌توان در اساسنامه به نسبت امکان معاملات او یا شرکت تعیین نمود و در هر حال میزان سهام یک عضو نباید از یک هفتم کل سرمایه شرکت تجاوز کند.

تبصره- به موجب اساسنامه می‌توان پرداخت بهای سهام خریداری شده هر عضو را به استثنای نخستین سهم خریداری از شرکت که نقدی است به اقساط با مدت معین که هر قسط از یک دهم مبلغ تعهدی کمتر نباشد، مجاز دانست. در این صورت پرداخت سود سهام به نسبت مبلغ پرداختی و مازاد برگشتی از بابت معاملات عضو که موافق مقررات این قانون از تاریخ عضویت تعلق می‌گیرد موکول است به تصفیه تمام اقساط تعهدی او بابت سهام خریداری.

ماده ۱۲- انتقال سهام شرکت تعاونی به غیر عضو شرکت مجاز نیست.

ماده ۱۳- در صورتی که سهام هر یک از اعضای شرکت تعاونی به عنوان تضمین بدهی یا تعهدات آن عضو در قبال بستانکاران از طریق مراجع قانونی بازداشت شود ترتیب استیفای طلب بستانکار مشمول مقررات بازپرداخت سهام مذکور در این قانون خواهد بود. شرکت تعاونی می تواند طلب خود را از اعضای که از شرکت خارج شده اند با حق تقدم نسبت به سایر طلب کارها از کل مطالبات آنها بابت سهام و یا سود آن، هم چنین مازاد برگشتی مربوط و یا سپرده های آنها در شرکت برداشت کند.

ماده ۱۴ (اصلاحی ۱۳۵۰/۱۲/۵)- درآمد ویژه شرکت در صورتی که موافق اساسنامه قابل تقسیم باشد به ترتیب پس از وضع ذخیره ها و سود سهام مطابق مقررات این قانون به صورت مازاد برگشتی به تناسب میزان معاملات هر عضو یا شرکت قابل تقسیم است.

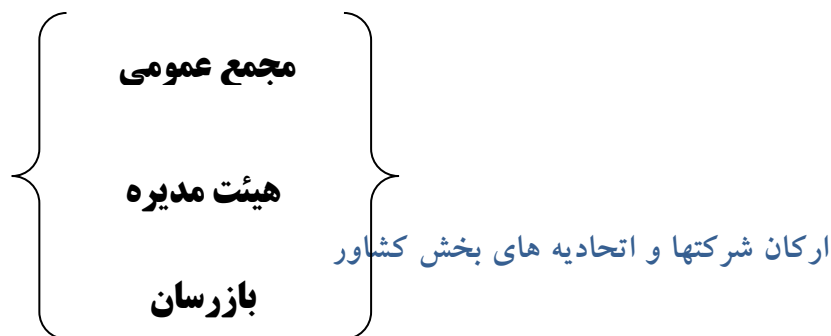
مازاد برگشتی حاصل از معاملات با غیر اعضاء در صورتی که موافق اساسنامه این نوع معاملات آزاد باشد، قابل تقسیم به اعضاء نیست و به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم شرکت منتقل می شود.

ماده ۱۵- از محل درآمد ویژه سالانه شرکت های تعاونی مبالغ زیر کسر و به حساب های مربوط منظور می شود:

۱. حداقل ۱۲ درصد به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم.
احتساب مبالغ مربوط از محل درآمد حاصل از معاملات با اعضاء در حساب ذخیره مندرج در این بند تا زمانی که مبلغ کل ذخیره حاصل از درآمدهای مذکور به میزان معدل سرمایه سه سال اخیر شرکت نرسیده باشد الزامی خواهد بود، ولی مبالغ حاصل از معاملات با غیر اعضاء و سایر درآمدهای مجاز شرکت که خارج از حدود عملیات جاری آن باشد بدون رعایت معدل مذکور همه ساله به حساب ذخیره قانونی غیر قابل منتقل می شود.
۲. (اصلاحی ۱۳۵۰/۱۲/۵)- سه درصد از درآمد ویژه سالانه برای توسعه تعلیمات و آموزش تعاون در منطقه تعاونی مربوط در سراسر کشور در اختیار اتحادیه تعاونی نظارت و هماهنگی منطقه ای و مرکزی رشته مربوط و تا زمانی که اتحادیه های مزبور تشکیل نشده اند در اختیار وزارت تعاون و امور روستاها گذاشته می شود تا به موجب آیین نامه ای که به وسیله آن وزارت تنظیم می شود و به تصویب شورای عالی هماهنگی تعاونی های کشور می رسد به مصرف برسد. در مورد شرکت های تعاونی کارگری سه درصد مزبور را وزارت کار و امور اجتماعی دریافت و به مصرف آموزش و تعلیمات تعاونی کارگران خواهد رسانید.
۳. ذخایر دیگری که در اساسنامه مقرر شده باشد.

ماده ۱۶- با انحلال شرکت تعاونی مانده حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم شرکت پس از تصفیه به پیشنهاد وزارت تعاون و امور روستاها و به موجب آیین نامه ای که به وسیله آن وزارت تهیه و به تصویب شورای عالی هماهنگی تعاونی های کشور می رسد یا به وجوه ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم شرکت یا اتحادیه تعاونی که با همان مقاصد در حوزه مربوط فعالیت می کنند انتقال داده می شود و یا به مصرف امور اجتماعی و عام المنفعه همان حوزه خواهد رسید مگر در مورد شرکت های تعاونی کارگری موضوع تبصره ماده ۱۸ که مصارف مربوط بنا به پیشنهاد وزارت کار و امور اجتماعی و تصویب شورای عالی هماهنگی تعاونی های کشور معین خواهد شد.

ماده ۱۷- شرکت های تعاونی دارای ارکان زیر است:

ماده ۱۸- انواع شرکت های تعاونی در سه رشته تعاونی به شرح زیر طبقه بندی می شود:

۱. رشته کشاورزی: شامل تعاونی های کشاورزی و روستایی.
۲. رشته مصرف: شامل تعاونی های مصرف کنندگان مسکن اعتبار و آموزشگاه ها.

۳. (اصلاحی مصوب ۱۳۵۲/۴/۹) رشته کار و پیشه: شامل تعاونی های کار، تعاونی های حرف و صنایع دستی، تعاونی های صنایع کوچک، تعاونی های تهیه و توزیع، تعاونی های مشاغل آزاد و تعاونی های صیادان.

تبصره ۱ (اصلاحی مصوب ۱۳۵۴/۳/۴) - هر یک از شرکت های تعاونی در رشته های «مصرف» یا «کار و پیشه» که با عضویت کارگران و سایر کارکنان صنایع و خدمات و حرف تشکیل شود و حداقل سه چهارم اعضای شرکت نزد سازمان بیمه های اجتماعی بیمه باشند شرکت تعاونی کارگری خوانده می شود.

تبصره ۲ (الحاقی مصوب ۱۳۵۰/۱۲/۵) - جمع بین هدف ها و عملیات انواع شرکت های تعاونی از یک رشته یا از رشته های سه گانه فوق در صورتی ممکن خواهد بود که به سبب اوضاع احوال و شرایط خاص و مقتضیات محلی مجوز آن قبلاً از وزارت تعاون و امور روستاها تحصیل شده باشد و این شرکت ها می توانند عضویت اتحادیه های تعاونی رشته های مربوط را نیز داشته باشند.

فصل سوم: تشکیل و ثبت شرکت های تعاونی

ماده ۱۹ (اصلاحی ۱۳۵۰/۱۲/۵) - شرکت تعاونی طبق تصمیم مجمع عمومی مؤسس تشکیل می گردد. در مجمع مذکور اساسنامه شرکت مطرح و با رأی اکثریت حاضر در جلسه به تصویب می رسد و هم چنین اولین هیئت مدیره و بازرسان شرکت به اکثریت نسبی اعضای حاضر انتخاب و مأموریت ثبت شرکت به هیئت مدیره ای که قبولی خود را کتباً اعلام کرده باشند داده می شود.

تبصره - در جلسات مجمع مؤسس تعداد اعضای موافق با اساسنامه نباید کمتر از ۷ نفر باشد.

ماده ۲۰ (اصلاحی ۱۳۵۴/۳/۴) - آن عده از داوطلبان تشکیل شرکت که با مصوبات مجمع عمومی مؤسس موافق نباشند، اعم از این که در مجمع عمومی مؤسس حضور یافته یا نیافته باشند در صورتی که یک هفته پس از تشکیل مجمع مخالفت خود را کتباً اعلام نمایند، حق استرداد تقاضای عضویت خود و مبالغی را که برای خرید سهم یا سهام پرداخته اند دارند - در این صورت سرمایه شرکت تعاونی به مبلغی پس از کسر وجوه سهام این گونه اشخاص به ثبت خواهد رسید.

تبصره ۱ (الحاقی ۱۳۵۴/۳/۴) - وجوه پرداختی بابت سهام داوطلبان مذکور در این ماده بلافاصله بعد از معرفی امضاهای مجاز شرکت باید مسترد گردد.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۳۵۴/۳/۴) - در صورتی که تقاضای ثبت شرکتی طبق ماده ۲۴ این قانون به طور قطعی رد شود وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) بلافاصله دستور استرداد وجوه پرداختی داوطلبان عضویت را خواهد داد.

تبصره ۳ (الحاقی ۱۳۵۴/۳/۴) - در صورتی که ظرف شش ماه از تاریخ پرداخت بهای سهام به وسیله داوطلبان عضویت نسبت به ثبت شرکت اقدام نشود هر صاحب سهمی می تواند برای استرداد وجوه پرداختی خود به وزارت تعاون و امور روستاها و در مورد شرکت های تعاونی کارگری به وزارت کار و امور اجتماعی مراجعه نماید، در این صورت وزات مربوط بلافاصله دستور استرداد وجوه مذکور را خواهد داد.

ماده ۲۱ (اصلاحی ۱۳۵۰/۱۲/۵) - اساسنامه و نام اعضای مؤسس و هیئت مدیره و بازرس یا بازرسان و مدیر عامل هم چنین هرگونه تغییرات بعدی در شرکت ها و اتحادیه های تعاونی با رعایت تشریفات مقرر در این قانون و تأیید وزارت تعاون و امور روستاها از نظر تطبیق با مقررات قانون در اداره ثبت مرکز اصلی شرکت یا اتحادیه به ثبت می رسد. در مورد شرکت های تعاونی کارگری ثبت شرکت با تأیید وزارت کار و امور اجتماعی انجام خواهد شد و آن وزارت باید مراتب را کتباً به اطلاع وزارت تعاون و امور روستاها برساند.

ماده ۲۲ (اصلاحی ۱۳۵۲/۴/۹) - اساسنامه شرکت تعاونی با توجه به مقررات این قانون باید شامل نکات زیر باشد:

۱. نام (با قید کلمه تعاونی) مرکز اصلی و نشانی شرکت، مدت و حوزه عملیات شرکت.
۲. موضوع و حدود عملیات شرکت.
۳. شرایط عضویت، مقررات مربوط به قبول یا عدم قبول عضویت، خروج از عضویت (اخراج - استعفا - فوت و یا ترک عضویت) حقوق و تعهدات اعضا و مسئولیت اعضا.
۴. سرمایه و تعداد سهام اولیه، ارزش هر سهم، حداکثر تعداد و میزان سهامی که یک عضو ممکن است داشته باشد، بازپرداخت یا انتقال سهام مقررات مربوط به وکالت یا نمایندگی از طرف عضو.
۵. مقررات مربوط به مجامع عمومی و ضرب الاجل مربوط به دعوت مجامع و مقررات راجع به دستور جلسات مجامع عمومی و حد نصاب برای تشکیل آن و فاصله بین دو جلسه.
۶. اعضای هیئت مدیره و بازرسان (تعداد، نحوه انتخاب، وظایف عزل، استعفا و فوت) و مقررات مربوط به جلسات آنان، تعیین صاحبان امضای مجاز و حدود اختیارات و مسئولیت های آنان و هم چنین تعیین مرجع تصمیم گیرنده برای افتتاح حساب بانکی و نحوه استفاده از وجوه زاید بر احتیاج شرکت.
۷. سال مالی - مقررات تنظیم ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت و گزارش های هیئت مدیره و بازرسان و طرح ها و برنامه ها - بودجه، مخارج و عملیات شرکت - حسابرسی شرکت.
۸. طرز عمل شرکت درباره ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم و سایر ذخایر.

۹. سود سالانه سهام و مازاد برگشتی.
 ۱۰. طرز عمل شرکت درباره زیان احتمالی.
 ۱۱. چگونگی اعلام و آگهی تصمیمات شرکت به اعضاء.
 ۱۲. مقررات راجع به عضویت شرکت در سایر شرکت های تعاونی و اتحادیه های تعاونی.
 ۱۳. مقررات مربوط به تغییر اساسنامه.
 ۱۴. موارد انحلال و طرز تصفیه شرکت.
 ۱۵. امکان ادغام با شرکت تعاونی دیگر و ضوابط آن.
 ۱۶. (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) سرمایه گذاری در مؤسسات تولیدی به منظور رفع نیازمندی های حرفه ای و شخصی اعضاء با موافقت وزارت تعاون و امور روستاها.
- ماده ۲۳- وزارت تعاون و امور روستاها می تواند به دلایل زیر تقاضای ثبت شرکت تعاونی را رد کند و نظر خود را مستدلاً به شرکت اعلام دارد. در مورد شرکت های تعاونی کارگری این وظیفه بر عهده وزارت کار و امور اجتماعی است.

۱. عدم تطبیق اساسنامه شرکت با مقررات این قانون.
 ۲. عدم تطبیق هدف های شرکت با مقاصد و هدف های انواع شرکت های تعاونی مقرر در این قانون.
- ماده ۲۴ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - هرگاه شرکت تعاونی که درخواست ثبت آن از طرف وزارت تعاون و امور روستاها و یا وزارت کار و امور اجتماعی رد شده است به تصمیم مذکور اعتراض داشته باشد می تواند ظرف ده روز از تاریخ وصول اعلام نظر وزارت مربوط اعتراض خود را همراه با دلایل و مدارک مربوط به تقاضای ثبت و رونوشت اعلام نظر دایر به رد تقاضای ثبت به شورای رسیدگی و داوری در اختلاف تعاونی های مذکور در این قانون ارسال دارد. نظر شورای مذکور قطعی و لازم الاجرا است.
- ماده ۲۵ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - ثبت شرکت و تغییرات اساسنامه به وسیله آگهی در روزنامه رسمی کشور به اطلاع عموم می رسد. شرکت می تواند علاوه بر روزنامه رسمی کشور در یکی از جراید محلی و با نشریات تعاونی و یا با الصاق آگهی در معابر عمومی مرکز شرکت، ثبت و یا تغییرات اساسنامه را اعلام دارد. انتشار آگهی در روزنامه رسمی کشور برای اعلام تغییر هیئت مدیره، بازرسان و مدیر عامل الزامی نیست.

تبصره - در مورد شرکت های تعاونی روستایی انتشار آگهی ثبت شرکت و تغییرات آن در روزنامه رسمی کشور و جراید مورد لزوم نیست.

فصل چهارم: مجمع عمومی

ماده ۲۶- مجمع عمومی با تصمیم اکثریت اعضای هیئت مدیره، یا براساس درخواست مقامات، یا اشخاص زیر به وسیله هیئت مدیره دعوت به تشکیل می شود:

۱. بازرس یا اکثریت بازرسان.
 ۲. یک پنجم اعضای شرکت.
 ۳. وزارت تعاون و امور روستاها.
 ۴. وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری.
- تبصره (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴)- در صورتی که هیئت مدیره ظرف مدت ۲۰ روز از تاریخ وصول درخواست نسبت به دعوت مجمع عمومی اقدام نکند وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) مستقیماً مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوع یا موضوعاتی که مورد نظر است، دعوت خواهد کرد.

ماده ۲۷ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴)- دعوت مجامع عمومی با قید دستور و روز و ساعت و محل تشکیل آن باید حداقل پانزده روز قبل از تشکیل جلسه به وسیله انتشار آگهی در جراید محلی و یا الصاق آگهی در مراکز و معابر حوزه عمل و محل کار شرکت و یا دعوتنامه کتبی انجام گیرد.

ماده ۲۸- جلسه مجمع عمومی را رئیس هیئت مدیره و در غیاب او یکی از اعضای هیئت مدیره افتتاح می کند. در جلسه مجمع ابتدا برای انتخاب یک رئیس و یک نایب رئیس، یک منشی و سه نفر ناظر از میان اعضاء اقدام خواهد شد.

تبصره - مجمع عمومی که طبق مفاد تبصره ماده ۲۶ این قانون دعوت تشکیل می شود به وسیله مسن ترین عضو حاضر در جلسه افتتاح خواهد شد.

ماده ۲۹- صورت جلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذ در آن توسط منشی مجمع در دفتر مخصوصی ثبت می شود و به امضای رئیس و منشی مجمع و نظار خواهد رسید و رونوشت آن به وسیله رئیس مجمع به هیئت مدیره ابلاغ می گردد.

تبصره - صورت جلسات مجامع عمومی به عنوان اسناد شرکت باید همواره عیناً در شرکت محفوظ بماند.

ماده ۳۰ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴)- هر یک از اعضاء می تواند منتهی ظرف پنج روز قبل از تشکیل مجمع عمومی مورد یا موارد دیگری غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع عمومی قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است، پیشنهاد کند و مقام دعوت کننده

مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع طرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هر یک از اعضاء موکول است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضاء حاضر در جلسه و در هر دو مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوع یا موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از بیست روز و دیرتر از سی روز (با دعوت اعضاء) تشکیل گردد موکول خواهد شد.

در صورتی که جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد، هیئت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسات مجمع قبل از تنفس انتخاب شده است، مگر این که یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در این صورت به جای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد.

ماده ۳۱- مجمع عمومی شرکت تعاونی به سه صورت زیر تشکیل می شود:

۱. مجمع عمومی مؤسس موضوع فصل سوم این قانون.

۲. مجمع عمومی عادی.

۳. مجمع عمومی فوق العاده.

ماده ۳۲- مجمع عمومی عادی حداقل سالی یک بار ظرف شش ماه پس از پایان سال مالی شرکت تشکیل می شود و در موارد مقتضی می تواند در هر موقع از سال مجمع عمومی عادی را به طور فوق العاده تشکیل داد.

ماده ۳۳- وظایف مجمع عمومی عادی به شرح زیر است:

۱. انتخاب هیئت مدیره و بازرس یا بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها.

۲. رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت پس از استماع گزارش هیئت مدیره و بازرسان.

۳. اخذ تصمیم درباره گزارش ها و پیشنهادهای حسابرسان براساس نتایج حسابرسی شرکت.

۴. تعیین خط مشی و برنامه های شرکت و تصویب بودجه و تعیین ضوابط و معیارهای لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابواب جمعی مدیرعامل و کارکنان شرکت (بنا به پیشنهاد هیئت مدیره).

۵. اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد درآمد و تقسیم آن طبق اساسنامه.

۶. اتخاذ تصمیم درباره پیشنهاد های هیئت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه گذاری های شرکت.

۷. تصویب آیین نامه های معاملات و سایر آیین نامه های داخلی شرکت.

۸. اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا کسی که درخواست عضویت او از طرف هیئت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیئتی مرکب از پنج نفر از اعضاء مجمع عمومی، تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیئت پنج نفری قطعی است.

تبصره (اصلاحی مورخ ۵/۱۲/۱۳۵۰) - عضو اخراج شده حق دارد اعتراض خود را کتباً به وسیله بازرس یا بازرسان و یا در غیاب آنها از طریق وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) اعلام دارد تا در نخستین مجمع عمومی مطرح گردد و در این صورت می تواند برای دادن توضیحات لازم بدون داشتن حق رأی در مجمع شرکت نماید.

۹. (اصلاحی مورخ ۵/۱۲/۱۳۵۰) - تصویب گزارش تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل، هم چنین تعیین مبلغی که بابت بازپرداخت سهام اعضاء سابق در دوره مالی بعد باید پرداخت شود.

۱۰. اتخاذ تصمیم درباره عضویت شرکت در شرکت ها و اتحادیه های تعاونی و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه طبق موازین این قانون.

۱۱. رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می شود و منطبق با اساسنامه شرکت باشد.

ماده ۳۴ (اصلاحی ۴/۳/۱۳۵۴) - مجمع عمومی عادی با حضور نصف به علاوه یک اعضاء یا وکلای آنان رسمیت پیدا می کند و در صورت به دست نیامدن حد نصاب مذکور، آگهی دعوت مجدد مجمع باید حداکثر ظرف پانزده روز با رعایت مفاد ماده ۲۷ این قانون با همان دستور جلسه قبلی منتشر شود. جلسه دوم با حضور عده حاضر که نباید از ۷ نفر، بدون در نظر گرفتن وکالت موضوع ماده ۸ این قانون (به استثنای نمایندگی موضوع ماده ۹ این قانون) کمتر باشد، رسمیت خواهد یافت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هر ذی حقی می تواند برای رسیدگی به موضوع یا درخواست انحلال شرکت به وزارت تعاون و امور روستا یا وزارت کار و امور اجتماعی (در مورد شرکت های تعاونی کارگری) مراجعه نماید. وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) پس از رسیدگی های لازم هرگاه تشکیل مجدد مجمع عمومی را ضروری بداند، به طریقی مقتضی اقدام خواهد نمود و در صورتی که پس از رسیدگی های لازم انحلال شرکت یا اتحادیه را لازم تشخیص دهد، بلافاصله مجمع عمومی فوق العاده را جهت اتخاذ تصمیم در مورد انحلال دعوت خواهد نمود و اگر مجمع عمومی

فوق العاده مزبور هم به حد نصاب قانونی نرسد، وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت ها و یا اتحادیه های تعاونی کارگری) به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده حکم به انحلال شرکت یا اتحادیه می دهد و نسبت به تعیین هیئت تصفیه از بین اعضاء یا اشخاص صاحب صلاحیت دیگر اقدام خواهد کرد.

ماده ۳۵ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵) - تصمیمات مجمع عمومی عادی با اکثریت اعضای حاضر در مجمع اتخاذ می شود، مگر در مورد انتخاب هیئت مدیره و بازرسان که تصمیمات مجمع به اکثریت نسبی خواهد بود.

تبصره - در صورتی که در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذ تصمیم منتهی نشود جلسه به عنوان تنفس تعطیل می گردد و جلسه بعدی که منحصرأً برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود، نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت به طول انجامد.

ماده ۳۶ - مجمع عمومی فوق العاده برای رسیدگی و اتخاذ تصمیم نسبت به موارد زیر تشکیل می شود:

۱. تغییر مواد اساسنامه.
۲. ادغام با شرکت دیگر.
۳. انحلال شرکت.

ماده ۳۷ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - مجمع عمومی فوق العاده با حضور حداقل سه چهارم اعضای شرکت و یا وکلای آنان رسمیت پیدا می کند. در صورت عدم حصول این حداکثر نصاب با رعایت ماده ۳۴ آگهی دعوت مجمع با ذکر دستور و تاریخ تشکیل جلسه و نتیجه جلسه قبل منتشر می شود.

این جلسه با حضور حداقل نصف به علاوه یک اعضاء یا وکلای آنان رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول حد نصاب، مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می شود. جلسه سوم مجمع با حضور اعضای حاضر که نباید از هفت نفر کمتر باشد رسمیت پیدا می کند. در صورت عدم تشکیل جلسه سوم، هر ذی حقی می تواند برای رسیدگی به موضوع و انحلال شرکت به وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) مراجعه نماید. در این صورت طبق ماده ۳۴ این قانون عمل خواهد شد.

تبصره - تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با اکثریت سه چهارم اعضای حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می گردد.

ماده ۳۸- ملاک تشخیص تعداد اعضای حاضر در جلسات مجامع عمومی ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود اصالتاً و یا با وکالت موضوع ۸ ماده این قانون آن را امضا می کنند.

فصل پنجم: هیئت مدیره

ماده ۳۹ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- اداره امور شرکت طبق اساسنامه بر عهده هیئت مدیره ای مرکب از حداقل سه نفر عضو اصلی خواهد بود که در مجمع عمومی عادی برای مدت سه سال از بین اعضاء شرکت با رأی مخفی انتخاب می شوند. مجمع عمومی همزمان با انتخاب این عده، ۲ نفر عضو علی البدل نیز با همان شرایط انتخاب خواهد نمود. تجدید انتخاب هر یک از اعضاء اصلی و علی البدل بلامانع است.

تبصره ۱- در صورت استعفا، فوت، ترک عضویت یا ممنوعیت قانونی که مانع از انجام وظیفه هر یک از اعضاء اصلی بشود، یکی از اعضاء علی البدل برای بقیه مدت مقرر به جانشینی وی در جلسات هیئت مدیره دعوت می شود.

تبصره ۲- در صورت استعفای دسته جمعی هیئت مدیره، مجمع عمومی به تقاضای هر یک از اعضای مستعفی و یا اعضای علی البدل و یا بازرس یا بازرسان یا یک پنجم اعضاء شرکت یا وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) برای انتخاب هیئت مدیره جدید دعوت می شود.

تبصره ۳ (اصلاحی ۱۳۵۰/۱۲/۵)- در صورتی که به علل استعفا، فوت، یا ممنوعیت قانونی هیئت مدیره از اکثریت مقرر در اساسنامه برای اداره امور شرکت خارج گردد، مجمع عمومی براساس ماده ۲۶ این قانون دعوت خواهد شد تا نسبت به تکمیل اعضاء هیئت مدیره اقدام کند.

تبصره ۴- در فاصله مدت لازم برای انتخاب و تکمیل اعضاء هیئت مدیره برای اداره امور جاری شرکت با نظر وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) برای جانشینی اشخاصی که به یکی از علل فوق در هیئت مدیره شرکت نمی کنند از میان اعضاء شرکت تعداد لازم موقتاً انتخاب خواهد شد.

مسئولیت اعضاء هیئت مدیره که بدین نحو موقتاً انتخاب می شوند عیناً همان مسئولیت هایی است که برای هیئت مدیره در این فصل پیش بینی شده است.

ماده ۴۰- هیئت مدیره از بین خود یک رئیس و یک نایب رئیس و یک منشی انتخاب خواهد کرد.

تبصره (اصلاحی ۱۳۵۰/۱۲/۵) - خلاصه مذاکرات و تصمیمات هیئت مدیره ثبت می گردد و به امضای اعضای هیئت مدیره حاضر در جلسه می رسد.

ماده ۴۱- تصمیمات هیئت مدیره در جلساتی که با اکثریت اعضای هیئت مدیره به دعوت رئیس یا نایب رئیس و یا مدیرعامل تشکیل می گردد، اتخاذ می شود. برای اتخاذ تصمیم، رأی اکثریت اعضای حاضر در جلسه ضروری است.

ماده ۴۲- خدمات هیئت مدیره در شرکت افتخاری و بلاعوض است.

تبصره (الحاقی ۱۳۵۰/۱۲/۵) - هرگاه یکی از اعضای هیئت مدیره شرکت یا اتحادیه تعاونی علاوه بر وظایف خاص سمت خود عهده دار خدمات دیگری در شرکت گردد، می تواند با تصویب مجمع عمومی حق الزحمه مناسب دریافت دارد.

ماده ۴۳- نخستین هیئت مدیره شرکت موظف است ظرف یک ماه از تاریخ جلسه مجمع مؤسس برای ثبت شرکت در مراجع ذی صلاحیت اقدام قانونی به عمل آورد.

ماده ۴۴- استخدام و اخراج کارکنان شرکت براساس مقرراتی است که از طرف مجمع عمومی تصویب می شود و اخذ تضمین از مدیرعامل و سایر کارکنان شرکت براساس مصوبات مجمع عمومی هم چنین قبول درخواست عضویت و اخذ تصمیم نسبت به انتقال سهام اعضاء به یکدیگر و اخراج عضو طبق مقررات این قانون و نظارت بر مخارج جاری و رسیدگی به حساب های شرکت و تسلیم به موقع گزارش و ترازنامه سالانه شرکت به بازرسان و مجمع عمومی و تعیین نماینده برای حضور در جلسات مجمع عمومی شرکت ها و اتحادیه هایی که شرکت در انحلال عضویت دارد، از اختیارات هیئت مدیره است.

تبصره - هیات مدیره حق اخراج عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است، ندارد و اتخاذ تصمیم در این گونه موارد با مجمع عمومی شرکت است.

ماده ۴۵- هیات مدیره می تواند برای انجام امور شرکت، فرد واجد صلاحیتی را از بین اعضای شرکت (غیر از اعضای هیئت مدیره و بازرسان) و یا از خارج به صورت موظف و به عنوان مدیرعامل منصوب کند که زیر نظر مستقیم آن هیئت طبق اساسنامه شرکت و در حدود مصوبات مجمع عمومی انجام وظیفه نماید.

وظایف مدیرعامل طبق آیین نامه‌ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیئت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید.^۲

ماده ۴۶- هیات مدیره نماینده قانونی شرکت است و می‌تواند مستقیماً و یا با وکالت با حق توکیل این نمایندگی را در دادگاه‌ها و مراجع قانونی و سایر سازمان‌ها اعمال کند.

مسئولیت هیات مدیره در مقابل شرکت مسئولیت وکیل در مقابل موکل است.

ماده ۴۷- کلیه قراردادها و اسناد تعهدآور شرکت به استثنای مواردی که هیئت مدیره به منظور اداره امور جاری شرکت ترتیب خاصی داده باشد پس از تصویب هیئت مدیره با دو امضای مجاز شرکت معتبر خواهد بود.

ماده ۴۸- هیئت مدیره وظایف خود را به صورت جمعی انجام می‌دهد و هیچ یک از اعضای هیئت مدیره حق ندارد از اختیارات هیئت مفرداً استفاده کند مگر در موارد خاص یا داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیئت مدیره.

ماده ۴۹- اعضای هیئت مدیره مشترکاً مسئول جبران هرگونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت این قانون به شرکت وارد شود.

ماده ۵۰- پس از انقضای مدت مأموریت هیئت مدیره در صورتی که انتخاب هیئت مدیره جدید انجام نشده باشد هیئت مدیره سابق تا انتخاب و قبولی هیئت مدیره جدید کماکان وظایف محوله را انجام داده و مسئولیت اداره امور شرکت را بر عهده خواهند داشت.

ماده ۵۱- هیچ یک از اعضای هیئت مدیره یا بازرسان و یا مدیرعامل یک شرکت تعاونی نمی‌تواند عضویت هیئت مدیره یا مدیریت عامل و یا سمت بازرس شرکت تعاونی دیگری از همان نوع را قبول کند.

ماده ۵۲- انتخاب اتباع بیگانه به سمت عضو هیئت مدیره یا مدیرعامل یا بازرس شرکت تعاونی در حدود مقررات جاری کشور بلامانع خواهد بود.

۱- رجوع شود به مواد ۶۶۶ الی ۶۷۳ قانون مدنی، به ویژه مواد ذیل الذکر:

ماده ۶۶۶- هرگاه از تقصیر وکیل خسارتی به موکل متوجه شود که عرفاً وکیل مسبب آن محسوب می‌گردد، مسئول خواهد بود.

ماده ۶۶۷- وکیل باید در تصرفات و اقدامات خود مصلحت موکل را مراعات نماید و از آنچه که موکل بالصراحه به او اختیار داده یا بر حسب قرائن و عرف و عادت داخل در اختیار اوست، تجاوز نکند.

ماده ۶۶۸- وکیل باید حساب مدت وکالت خود را به موکل بدهد و آنچه را که به جای او دریافت کرده است به او رد کند.

ماده ۵۳- محجور یا ورشکسته به تقصیر و کسی که به علت ارتکاب به جنایت یا یکی از جنحه های مؤثر سابقه محکومیت دارد نمی تواند سمت عضویت در هیئت مدیره و بازرس و مدیرعامل شرکت را داشته باشد.

فصل ششم: بازرسان

ماده ۵۴- مجمع عمومی شرکت تعاونی بازرس یا بازرسانی را از میان اعضای شرکت برای مدت یک سال مالی انتخاب می کند. تجدید انتخاب بازرس یا بازرسان قبلی بلامانع است.

ماده ۵۵- وظایف بازرس به شرح زیر است:

۱. (اصلاحی مورخ ۵/۱۲/۱۳۵۰) نظارت بر انطباق نحوه اداره امور شرکت با مقررات اساسنامه و آیین نامه های مصوب و تصمیمات مجامع عمومی. برای این منظور بازرسان می توانند هر موقع که مقتضی بدانند، به نحوی که به عملیات جاری شرکت لطمه وارد نشود، کلیه حساب ها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارایی نقدی و برگه های بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از کارشناس رسیدگی کنند.
۲. اعلام کتبی تخلفات و بی ترتیبی های احتمالی موجود در نحوه اداره امور شرکت به هیئت مدیره و تقاضای رفع نقیصه.
۳. رسیدگی به حساب های شرکت حداقل سالی دوبار و مخصوصاً رسیدگی به صورت حساب ها و ترازنامه سالانه و اعلام نظر خود تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه.
۴. دعوت مجمع عمومی بر اساس ماده ۲۶ و ماده ۵۸ این قانون در صورت لزوم.
۵. نظارت بر اجرای تذکرات و پیشنهادهای وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) و حسابرسی که از شرکت حسابرسی کرده اند و تقدیم گزارش لازم در این باره به مجمع عمومی.

تبصره - بازرسان حق دخالت مستقیم در امور شرکت ندارند و می توانند بدون حق رأی در جلسات هیئت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری شرکت اظهار دارند. این نظرات باید در صورت جلسه هیئت مدیره با امضای آنها درج شود.

ماده ۵۶- با خاتمه مدت مأموریت بازرسان تا زمانی که بازرسان جدید انتخاب نشده اند، بازرسان قبلی کماکان مسؤولیت انجام وظایف محوله را بر عهده خواهند داشت.

ماده ۵۷- بازرسان برای انجام وظیفه خود حق دریافت هیچ گونه وجهی اعم از حقوق و دستمزد و پاداش ندارند.

ماده ۵۸- در صورتی که هر یک از بازرسان ضمن انجام وظایف خود تشخیص دهد که هیئت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و مقررات آیین نامه های مصوب می باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت نماید.

ماده ۵۹ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- معاملات شرکت با هر یک از اعضاء هیئت مدیره یا بازرسان تابع مقررات و ضوابطی خواهد بود که به تصویب مجمع عمومی عادی شرکت برسد.

فصل هفتم: اتحادیه های تعاونی

ماده ۶۰- اتحادیه های تعاونی براساس مقررات پیش بینی شده در این فصل و ضوابط مربوط به تشکیل شرکت های تعاونی از عضویت شرکت های تعاونی با اتحادیه های تعاونی با یکدیگر تشکیل می شود.

ماده ۶۱- اتحادیه تعاونی به سه منظور تشکیل می شود:

اول: اتحادیه تعاونی برای پیشرفت اداره امور و حفظ و حمایت تعاونی های عضو و ایجاد هماهنگی و توسعه تعلیمات و حسابرسی آنها که به تدریج تشکیل می شوند.

تبصره ۱- این نوع اتحادیه ها به دو شکل منطقه ای و مرکزی تشکیل می شود:

الف. اتحادیه منطقه ای برای هر یک از رشته های تعاونی مذکور در فصل دوم این قانون با نام اتحادیه تعاونی نظارت و هماهنگی تعاونی های رشته مربوط در منطقه.

ب. اتحادیه مرکزی تعاونی های رشته مورد نظر:

تبصره ۲- اتحادیه های تعاونی نظارت و هماهنگی منطقه ای و یا اتحادیه های مرکزی مذکور در این بند مجاز به انجام فعالیت های تجاری و اعتباری برای شرکت ها و اتحادیه های تعاونی عضو نیستند، مگر در حدود انجام وظایف مندرج در این قانون.

تبصره ۳- غیر از مبلغی که از طرف شرکت های تعاونی عضو برای عضویت در اتحادیه های تعاونی نظارت و هماهنگی (اتحادیه منطقه ای) و یا اتحادیه های تعاونی منطقه ای برای عضویت در اتحادیه مرکزی به عنوان سرمایه باید پرداخت شود، خدمات اتحادیه برای واحدهای عضو در قبال حق عضویت سالانه ای انجام می گیرد که میزان آن برای هر واحد عضو به تناسب تعداد اعضا و یا درصدی از درآمد سالانه آن در اساسنامه اتحادیه تعیین می شود.

دوم: اتحادیه های تعاونی برای انجام امور اقتصادی و توسعه معاملات و عملیات بازرگانی شرکت های تعاونی و یا اتحادیه های عضو حوزه عمل این نوع اتحادیه ها در هر مورد به تبعیت از مصالح اقتصادی و بازرگانی واحدهای عضو و تأیید وزارت تعاون و امور روستاها تعیین می شود.

در این نوع اتحادیه های تعاونی باید جمله ای که معرف نوع کار و عملیات اتحادیه باشد به نام اضافه شود و حداقل تعداد عضو مذکور در تبصره ماده ۲ این قانون رعایت نمی گردد.

سوم: اتحادیه های تعاونی اعتباری که به تدریج برای انجام خدمات اعتباری مورد نیاز واحدهای عضو با تأیید وزارت تعاون و امور روستاها و موافقت شورای پول اعتبار به صورت منطقه ای و براساس مقررات فصل هشتم این قانون تشکیل می شود.

تبصره - در اتحادیه های تعاونی اعتباری مازاد درآمد سالانه (موضوع ماده ۱۴) عیناً به حساب ذخیره قانونی غیرقابل تقسیم تشکیل می شود.

ماده ۶۲- وظایف اتحادیه های نظارت و هماهنگی به شرح زیر است:

۱. کمک به پیشرفت امور شرکت ها و اتحادیه های عضو از طریق:

الف. فراهم کردن وسایل توسعه تعلیمات و ترویج تعاونی و آموزش حرفه ای و جمع آوری اطلاعات مورد لزوم در این زمینه و انجام تبلیغات و انتشارات لازم.

ب. راهنمایی و کمک به شرکت ها و اتحادیه های عضو در امور اداری و سازمانی و مدیریت امور فنی و انجام خدمات مختلف از قبیل چاپ و تهیه دفاتر و اوراق و فرم های چاپی مشترک.

۲. نظارت بر فعالیت شرکت ها و اتحادیه های عضو به منظور اطمینان از اجرای مقررات این قانون و مواد اساسنامه و مصوبات مجامع عمومی.

۳. ایجاد هماهنگی و همکاری بین شرکت ها و اتحادیه های عضو.

۴. داوری و رفع اختلاف بین تعاونی عضو در صورتی که در اساسنامه آنها پیش بینی لازم شده باشد.
۵. حسابرسی شرکت ها و اتحادیه‌های عضو در صورتی که وزارت تعاون و امور روستاها صلاحیت اتحادیه را برای این کار تشخیص دهد.
۶. شرکت در امور شوراها و کمیسیون های مقرر در این قانون.
۷. دفاع از منافع شرکت ها و اتحادیه‌های عضو در روابط آنها با سازمان ها و مؤسسات دولتی و عمومی و سایر رشته هیئت مدیره تعاونی مصرح در این قانون.
۸. ایجاد و بسط همکاری با سایر تعاونی های کشور.
۹. ایجاد روابط با مؤسسات جهانی تعاونی و اتحادیه‌های تعاونی سایر کشورها.

تبصره ۱ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - تا زمانی که اتحادیه‌های نظارت و هماهنگی مناطق و یا اتحادیه‌های مرکزی تشکیل نشده است، وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت تعاونی کارگری) وظایف این اتحادیه‌ها را در حدود امکانات خود انجام خواهد داد.

تبصره ۲ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۲/۴/۹) - تا زمانی که به تشخیص وزارت تعاون و امور روستاها موجبات تشکیل اتحادیه‌های تعاونی موضوع ماده ۶۱ این قانون فراهم نشده است، شرکت‌های تعاونی تهیه و توزیع در هر شهرستان می‌توانند اتحادیه واحدی را برای انجام تمام یا قسمتی از وظایف اتحادیه‌های سه گانه مذکور در ماده ۶۱ این قانون تشکیل دهند.

ماده ۶۳ - پس از تشکیلات اتحادیه‌های نظارت و هماهنگی در هر منطقه شرط استفاده از عنوان و مزایا و معافیت‌های تعاونی شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی در رشته‌ای که اتحادیه نظارت و هماهنگی آن تشکیل شده است، قبول عضویت آن اتحادیه خواهد بود.

ماده ۶۴ - اعمال حق رأی شرکت های عضو در مجامع اتحادیه‌های مصرح در این قانون به شرح زیر است:

۱. در اتحادیه تعاونی نظارت و هماهنگی هر شرکت یا اتحادیه عضو یک رأی.
۲. در اتحادیه تعاونی که به منظور تأمین هدف های اقتصادی و یا اعتباری تشکیل می شود هر شرکت به تعداد اعضاء و یا ترکیبی از تعداد اعضاء و حجم معاملات خود با اتحادیه.

ماده ۶۵ - تا زمانی که اتحادیه های تعاونی نظارت و هماهنگی مناطق مختلف قدرت مالی و وسایل و تجهیزات کافی ندارند، وزارت تعاون و امور روستاها (یا وزارت کار و امور اجتماعی در مورد شرکت های تعاونی کارگری) موجبات تسهیل عملیات و فعالیت آنها را فراهم خواهد کرد.

فصل هشتم: اعتبارات تعاونی

ماده ۶۶- وزارت تعاون و امور روستاها به تدریج با توسعه شرکت‌های تعاونی مصرف کنندگان اعتبار- صاحبان حرفه‌ها و صنایع دستی - صیادان و اتحادیه‌های تعاونی بازرگانی آنها هم چنین پیشرفت عملیات شرکت‌های تعاونی روستایی و کشاورزی در هر منطقه تعاونی اقدامات لازم را برای تشویق و کمک به تشکیل اتحادیه تعاونی اعتباری همان منطقه برای هر یک از انواع شرکت‌های مذکور و اتحادیه‌های تعاونی بازرگانی آنها فراهم خواهد کرد در مورد شرکت‌های تعاونی کارگری وظایف مقرر در این ماده را وزارت کار و امور اجتماعی انجام خواهد داد.

تبصره ۱ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴)- اتحادیه‌های تعاونی روستایی می‌توانند با تصویب مجمع عمومی و با توجه به مقررات مربوط و موافقت وزارت تعاون و امور روستاها قسمتی از سهام بانک تعاون کشاورزی - سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران- سازمان تعاون مصرف شهر و روستا - سازمان ترویج و توسعه فعالیت‌های غیرکشاورزی و سایر شرکت‌های دولتی را خریداری نماید.

تبصره ۲ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- سازمان مرکزی تعاون روستایی ایران می‌تواند اعتبارات مورد نیاز اتحادیه‌های تعاونی روستایی صاحب سهم خود را به آنها پرداخت نماید.

تبصره ۳ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۲/۴/۹)- شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی تهیه و توزیع می‌توانند برای تأمین اعتبار مورد نیاز خود به هر یک از بانک‌های خصوصی کشور مراجعه کنند و در چنین صورتی مکلفند نام بانک طرف معامله خود را به وزارت تعاون و امور روستاها اعلام نمایند. وزارت تعاون و امور روستاها بر اخذ وام یا اعتبار و هم چنین بر تودیع سپرده‌های شرکت‌ها و اتحادیه‌های مزبور در بانک‌ها نظارت خواهد نمود.

ماده ۶۷ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۰/۱۲/۵)- با تشکیل اتحادیه تعاونی اعتباری کشاورزی و روستایی در هر منطقه تعاونی سهام اتحادیه‌های تعاونی کشاورزی و روستایی منطقه در بانک تعاون کشاورزی ایران به عنوان قسمتی از سرمایه آنها به حساب اتحادیه تعاونی اعتباری کشاورزی و روستایی منطقه در بانک مذکور منتقل می‌شود و از آن پس اتحادیه تعاونی اعتباری کشاورزی و روستایی منطقه به جای اتحادیه‌های تعاونی کشاورزی و روستایی همان منطقه صاحب سهم در بانک تعاون کشاورزی ایران خواهد بود.

ماده ۶۸- اتحادیه‌های تعاونی اعتباری به تبعیت از مقررات و ضوابطی که به وسیله بانک تعاون کشاورزی ایران تهیه می‌شود مجاز به انجام عملیات اعتباری برای پیشرفت معاملات و توسعه عملیات اقتصادی و

بازرگانی شرکت‌ها و اتحادیه‌های عضو خواهند بود و می‌توانند به نمایندگی بانک تعاون کشاورزی ایران فقط برای شرکت‌های صاحب سهم و اتحادیه‌های تعاونی عضو خود در منطقه حساب‌های سپرده باز کنند. در مورد اتحادیه‌های تعاونی اعتباری کارگری قبول پس انداز و سپرده به نمایندگی بانک رفاه کارگران مجاز خواهد بود و این قبیل اتحادیه‌ها برای انجام عملیات اعتباری به تبعیت از مقررات و ضوابطی که وسیله بانک رفاه کارگران تعیین خواهد شد، اقدام خواهد کرد.

ماده ۶۹ (اصلاحی مورخ ۱۳۵۴/۳/۴) - مادام که اتحادیه تعاونی اعتباری برای هر یک از انواع شرکت‌های تعاونی مصرف کنندگان - اعتباری - صاحبان حرفه‌ها و صنایع دستی و صیادان و اتحادیه‌های تعاونی بازرگانی آنها در یک منطقه تشکیل نشده باشد این نوع شرکت‌ها و اتحادیه‌های بازرگانی آنها در منطقه می‌توانند برای استفاده از اعتبارات مورد لزوم به منظور توسعه معاملات و عملیات بازرگانی و ایجاد ساختمان‌ها و تأسیسات لازم از قبیل فروشگاه، انبار سردخانه خود با امکان بانک تعاون کشاورزی ایران و به میزان اعتباراتی که همه ساله به وسیله مجمع عمومی این بانک برای انجام این گونه معاملات در سراسر کشور اختصاص داده می‌شود، از اعتبارات آن بانک استفاده کنند، نسبت به تأمین اعتبارات مورد نیاز شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی کارگری بانک رفاه کارگران در حدود امکان اقدام لازم خواهد بود.

تبصره - با تشکیل اتحادیه‌های تعاونی اعتباری از شرکت‌ها و اتحادیه‌های مذکور در این ماده، اعتبارات بانک تعاون کشاورزی ایران برای توسعه امور و پیشرفت معاملات و عملیات بازرگانی آنها منحصراً از طریق اتحادیه‌های تعاونی اعتباری مربوط اعطاء خواهد شد.

ماده ۷۰ - کلیه عملیات بانکی اتحادیه‌های تعاونی اعتباری و یا شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی که از بانک تعاون کشاورزی ایران اعتبار می‌گیرند از قبیل افتتاح حساب‌های بانکی و نقل و انتقال وجوه و غیره به وسیله شعبه‌ها و یا نمایندگی‌های بانک تعاون کشاورزی ایران انجام خواهد شد.

ماده ۷۱ - شرکت‌های تعاونی مکلفند به منظور استقراض با تساوی شرایط اعتباری در مرحله اول از مؤسسات اعتباری و بانکی موجود احتیاجات خود را تأمین نمایند، می‌توانند با تأیید نماینده وزارت تعاون و امور روستاها (یا نماینده وزارت کار و امور اجتماعی در مورد تعاونی‌های کارگری) از سایر منابع استقراض نمایند.

ماده ۷۲ - شرکت‌ها و اتحادیه‌های تعاونی که به اعطای اعتبارات مبادرت می‌ورزند مکلفند هر شش ماه یک بار اطلاعاتی درباره کمیت و کیفیت اعتبارات خود براساس صورتی که وزارت تعاون و امور روستاها تهیه

خواهد نمود، در اختیار آن وزارتخانه قرار دهند و در مورد تعاونی‌های کارگری صورت مزبور برای وزارت کار و امور اجتماعی ارسال خواهد شد.

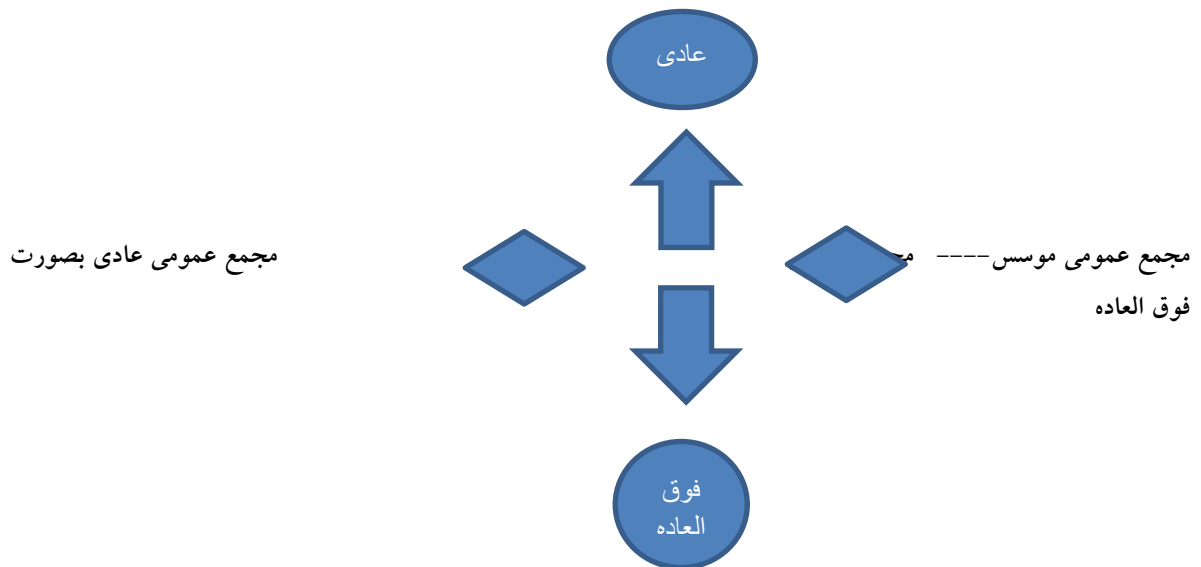
بخش هایی از اساسنامه شرکتهای تعاونی تحت نظارت سازمان مرکزی تعاون روستایی

ارکان شرکت:

ماده ۲۳ - ارکان شرکت عبارتست از مجمع عمومی ، هیأت مدیره ، بازرس یا بازرسان .

مجمع عمومی ؛

ماده ۲۴ - مجامع عمومی علاوه بر مجمع عمومی موسس ، دو قسم است : عادی و فوق العاده .

الف) وظایف مجمع عمومی عادی عبارتست از :

- ۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم در باره ترازنامه و حساب سود و زیان شرکت پس از استماع گزارش هیئت مدیره و بازرسان .
- ۲- انتخاب هیئت مدیره ، بازرسان و یا تغییر هر یک از آنها .
- ۳- اخذ تصمیم درباره گزارشها و پیشنهادهای حسابرسان بر اساس نتایج حسابرسی شرکت .
- ۴- تعیین خط مشی و برنامه های شرکت و تصویب بودجه سالانه و تعیین ضوابط لازم برای حقوق و دستمزد و میزان تضمین ابواب جمعی مدیرعامل و کارکنان شرکت بنا به پیشنهاد هیأت مدیره .
- ۵- اخذ تصمیم نسبت به ذخایر و پرداخت سود سهام و مازاد برگشتی و تقسیم آن .
- ۶- اتخاذ تصمیم درباره پیشنهادهای هیئت مدیره در مورد اعتبارات درخواستی و یا سرمایه گذاری شرکت در اتحادیه های تعاونی روستائی و یا موسسات تولیدی .
- ۷- تصویب آئین نامه های داخلی شرکت .
- ۸- تصویب گزارشات تغییرات سرمایه در دوره مالی قبل و تعیین مبلغی برای بازپرداخت سهام اعضا سابق که در دوره مالی بعد باید پرداخت شود .
- ۹- اتخاذ تصمیم درباره عضویت شرکت در اتحادیه تعاونی و میزان سهام یا حق عضویت سالانه پرداختی به اتحادیه .
- ۱۰- اتخاذ تصمیم درباره شکایت عضوی که اخراج شده و یا کسی که درخواست عضویت و یا انتقال سهام او از طرف هیئت مدیره پذیرفته نشده است یا ارجاع امر به هیأتی مرکب از پنج نفر از اعضا مجمع عمومی تصمیم متخذه از طرف مجمع عمومی یا هیأت ۵ نفره در این مورد قطعی است .
- ۱۱- رسیدگی و اتخاذ تصمیم درباره سایر اموری که به مجمع پیشنهاد می شود و منطبق با اساسنامه شرکت باشد .

ب) وظایف مجمع عمومی فوق العاده :

- ۱- تغییر مواد اساسنامه .
 - ۲- انحلال شرکت .
 - ۳- ادغام شرکت با شرکت و یا شرکتهای تعاونی روستائی دیگر و یا انتزاع آن .
- ماده ۲۵ - مجمع عمومی عادی با حضور حداقل نصف بعلاوه یک اعضاء شرکت و یا وکلای آنها رسمیت پیدا می کند و در صورت بدست نیامدن حد نصاب مذکور دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه

قبل و همان دستور جلسه باید حداکثر ظرف پانزده روز بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع عمومی نوبت دوم حداقل ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین شود، جلسه دوم با هر تعداد از اعضا شرکت که در جلسه حضور بهم می رسانند مشروط بر اینکه کمتر از هفت نفر نباشند رسمیت خواهد داشت. در صورت عدم تشکیل جلسه دوم هرذیحق میتواند برای رسیدگی به موضوع یادخواست انحلال شرکت به سازمان تعاون روستائی شهرستان ذریبط مراجعه نماید .

ماده ۲۶ - تصمیمات مجمع عمومی عادی بارای اکثریت اعضا حاضر در جلسه مجمع اتخاذ می شود.

تبصره - انتخاب اعضا اصلی هیأت مدیره و علی البدل و بازرسان با اکثریت نسبی آرای مجمع خواهد بود و در صورت تساوی آرا، رای طرفی قاطع خواهد بود که رئیس مجمع به آن طرف رای داده باشد.

ماده ۲۷ - مجمع عمومی فوق العاده با حضور حداقل سه چهارم اعضا شرکت یا وکلای آنان رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول این حد نصاب باید ظرف ۱۵ روز دعوت نوبت دوم با ذکر نتیجه جلسه قبل و همان دستور جلسه بعمل آید و تاریخ تشکیل جلسه مجمع حداقل برای ۱۵ روز بعد از آگهی تعیین می شود، این جلسه با حضور حداقل نصف بعلاوه یک اعضا شرکت یا وکلای آنان رسمیت پیدا می کند و در صورت عدم حصول حد نصاب مزبور مجمع برای بار سوم با همان ترتیب دعوت می شود، جلسه سوم مجمع با حضور هر تعداد از اعضا و وکلای آنان که نباید کمتر از هفت نفر باشند رسمیت خواهد یافت .

ماده ۲۸ - تصمیمات مجمع عمومی فوق العاده با رأی لااقل سه چهارم اعضای حاضر در جلسه اتخاذ می شود.

ماده ۲۹ - ملاک تشخیص تعداد اعضا حاضر در جلسات مجامع عمومی ورقه حضور و غیابی است که حاضران در بدو ورود اصالتاً یا با وکالت آن را امضا می کنند.

ماده ۳۰ - در صورتیکه در جلسه مجمع عمومی مذاکرات به اخذتصمیم منتهی نشود جلسه بعنوان تنفس تعطیل میگردد و جلسه بعدی که منحصرأ برای تعقیب مذاکرات و اتخاذ تصمیم درباره دستور جلسه قبلی تشکیل می شود نباید از جلسه اول بیش از ۴۸ ساعت بطول انجامد .

ماده ۳۱ - دعوت جلسات مجامع عمومی با قید دستور جلسه و محل و ساعت و تاریخ تشکیل باید لااقل پانزده روز قبل بوسیله انتشار آگهی در جراید محلی یا الصاق آگهی و یا به وسایل ممکنه دیگری که اعضا اطلاع حاصل نمایند بعمل آید .

تبصره ۱ - چنانچه دعوت مجمع عمومی بمنظور رسیدگی به حساب ترازنامه و سود و زیان سالانه باشد در دعوتنامه بایستی تصریح شود که اعضاء می توانند از ده روز قبل از تشکیل مجمع در دفتر شرکت حاضر و اطلاعات لازم در خصوص گزارش هیأت مدیره و گزارش بازرسان و ترازنامه و حساب سود و زیان و هرگونه حسابهای دیگر کسب نمایند .

تبصره ۲ - دستور جلسه مجمع از طرف هیأت مدیره تعیین می گردد و چنانچه دعوت مجمع عمومی به تقاضای مقامات مجازدیگر باشد دستور جلسه طبق تصمیم و تقاضای آنها خواهد بود .

تبصره ۳ - شرکت ملزم است تصمیم خود را مبنی بر ضرورت دعوت مجمع عمومی فوق العاده به سازمان تعاون روستائی شهرستان اطلاع دهد .

ماده ۳۲- مجمع عمومی عادی شرکت لااقل هر سال یک مرتبه تشکیل می شود و تشکیل آن باید حداکثر در ظرف ۶ ماه از پایان سال مالی شرکت صورت گیرد و در موارد مقتضی در هر موقع از سال می توان مجمع عمومی عادی را بطور فوق العاده بیش از یک مرتبه دعوت و تشکیل داد .

ماده ۳۳- مجامع عمومی از طرف اکثریت اعضاء هیأت مدیره و یا بر اساس درخواست مقامات و اشخاص زیر بوسیله هیأت مدیره دعوت به تشکیل می شود .

۱- بازرس یا بازرسان .

۲- درخواست لااقل یک پنجم اعضاء شرکت .

۳- سازمان تعاون روستائی شهرستان .

در صورت استنکاف هیأت مدیره از دعوت تشکیل مجامع عمومی ظرف ۲۰ روز از تاریخ درخواست مقامات و اشخاص مذکور ، سازمان تعاون روستائی شهرستان می تواند مستقیماً مجمع عمومی را برای موضوع یا موضوعاتی که مورد نظر است دعوت کند .

ماده ۳۴ - جلسات مجمع عمومی را رئیس هیئت مدیره و درغیاب او یکی از اعضاء هیئت مدیره افتتاح می کند در جلسه مجمع عمومی اقدام به انتخاب رئیس و نایب رئیس ، منشی و سه نفر ناظر از بین اعضاء حاضر در جلسه خواهد شد .

تبصره - در مواردی که مجمع عمومی از طرف مقامات مجاز (غیر از هیأت مدیره) دعوت و تشکیل می شود و یا مواردی که در جلسه مجمع عمومی هیچ یک از اعضاء هیئت مدیره حضور ندارند مسن ترین عضو حاضر در جلسه مجمع را افتتاح می کند .

ماده ۳۵ - موضوعی را که جزء دستور جلسه نیست نمی توان در جلسه مجمع عمومی مطرح نمود ، لیکن هریک از اعضاء می تواند ظرف مدت ۵ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی موضوع دیگری را غیر از موضوعاتی که در دعوتنامه تشکیل مجمع قید شده است برای طرح در همان مجمع توسط مقامی که مجمع عمومی را دعوت کرده است پیشنهاد بکند. مقام دعوت کننده مجمع مکلف است پیشنهاد مربوط را در مجمع عمومی مطرح کند تا در صورت تصویب در دستور جلسه بعد از تنفس همان مجمع قرار گیرد و پیشنهاد طرح هر موضوع جدید در جلسات مجمع از طرف هر یک از اعضاء منوط است به موافقت رئیس مجمع و تصویب اکثریت اعضاء حاضر در جلسه و در هر مورد اتخاذ تصمیم درباره موضوع یا موضوعاتی که علاوه بر دستور جلسه آگهی شده به مجمع پیشنهاد می شود به جلسه بعد از تنفس همان مجمع که نباید زودتر از ۲۰ روز و دیرتر از ۳۰ روز (با دعوت از اعضا) تشکیل می گردد موکول خواهد شد. در صورتی که جلسه مجمع عمومی به عنوان تنفس تعطیل گردد هیأت رئیسه مجمع عمومی در جلسه بعد همان خواهد بود که در جلسه مجمع قبل از اعلام تنفس انتخاب شده است ، مگر اینکه یک یا چند نفر از آنان در مجمع عمومی حاضر نشده باشند که در اینصورت بجای اشخاص غایب افراد دیگری انتخاب خواهند شد .

ماده ۳۶ - کلیه اعضاء شرکت می توانند در جلسات مجمع عمومی حضور یابند و هر عضو صرف نظر از تعدا سهامی که دارد فقط حق یک رای خواهد داشت در صورتیکه حضور عضوی در مجامع عمومی به علی میسر نباشد می تواند حق رای خود را به موجب وکالتنامه به عضو دیگر واگذار نماید در این صورت هیچ عضوی نمی تواند علاوه بر رای خود بیش از ۳ رای با وکالت داشته باشد . وکالتنامه های موضوع این ماده باید از اعضاء اخذ و به ضمیمه صورتجلسه مجمع عمومی در بایگانی اسناد شرکت نگهداری شود .

تبصره ۱- صورتجلسات مجامع عمومی و تصمیمات متخذه در آن در دفتر مخصوص ثبت و به امضا رئیس و منشی و نظار می رسد و یک نسخه رونوشت آن به وسیله رئیس جلسه به هیات مدیره ابلاغ می گردد.

تبصره ۲- دفاتر صورتجلسات و اوراق حضور و غیاب بعنوان اسناد شرکت باید همواره در محل دفتر کار شرکت محفوظ بماند.

تبصره ۳- ولی قهری و یا قیم صغیر و یا محجور عضو شرکت در جلسه مجمع عمومی حاضر و اعمال حق رای قانونی خواهد نمود.

ماده ۳۷ - تصمیماتی که در مجمع عمومی با رعایت مقررات گرفته می شود برای کلیه اعضاء اعم از حاضر و غایب نافذ و معتبر خواهد بود .

هیات مدیره

ماده ۳۸ - هیأت مدیره شرکت متشکل از ۵ نفر عضو اصلی و ۲ نفر عضو علی البدل خواهد بود و برای این منظور در جلسه مجمع عمومی عادی از بین نامزدها رأی مخفی برای مدت ۳ سال مالی انتخاب می شوند .

تبصره - اخذ رای برای انتخاب اعضاء اصلی و علی البدل در مجمع عمومی با رای مخفی در یک نوبت بعمل می آید .

ماده ۴۴- هیأت مدیره برای انجام امور شرکت از بین اعضاء شرکت و یا از خارج فرد واجد شرایطی را که ساکن در حوزه عمل شرکت باشد بعنوان مدیر عامل بطور موظف انتخاب خواهد کرد که زیر نظر هیأت مدیره انجام وظیفه نماید . هیچ یک از اعضاء هیأت مدیره یا بازرسان نمی توانند سمت مدیر عامل شرکت را نیز داشته باشند . نحوه انتخاب مدیر عامل و وظایف او بر طبق آئین نامه ای خواهد بود که بنا به پیشنهاد هیأت مدیره به تصویب مجمع عمومی خواهد رسید .

تبصره ۱ - مدیر عامل در حدود وظایف و بر طبق برنامه ای که در آن نوع و میزان کلی معاملات به تصویب هیأت مدیره رسیده باشد مجاز است هر نوع معامله ای را که برای شرکت صلاح بداند و به نفع اعضاء تشخیص دهد طبق اصول بازرگانی با موافقت کتبی رئیس هیأت مدیره انجام دهد مگر در مورد پرداخت وام و اعتبار و تضمین از اعضاء یا دریافت اعتبار و وام از بانکها و موسسات و انجام معاملات غیر منقول که بایستی موافقت هیأت مدیره با رعایت بند ۶ ماده ۲۳ در هر مورد قبلاً تحصیل گردد .

تبصره ۲ - معاملات شرکت با هریک از اعضاء هیأت مدیره یا بازرسان تابع مقررات و ضوابطی خواهد بود که به تصویب مجمع عمومی عادی شرکت رسیده باشد .

ماده ۴۵ - جلسه هیأت مدیره بنا بر قرار هیأت مدیره با دعوت رئیس یا مدیر عامل تشکیل و با حضور اکثریت اعضاء رسمیت می یابد. برای اتخاذ تصمیم، رای اکثریت اعضاء حاضر در جلسه ضروری است .

هر عضو هیأت مدیره دارای یک رای می باشد تصمیمات هیأت مدیره در دفتری بنام دفتر صورتجلسات هیأت مدیره ثبت می شود و به امضاء اعضاء حاضر در جلسه می رسد ، چنانچه یکی از اعضاء هیأت مدیره در یکی از موارد نظر مخالف داشته باشد نظر او باید صریحاً در دفتر مزبور ثبت شود .

تبصره ۱ - در صورتی که آراء موافق و مخالف در هیأت مدیره مساوی باشد رای طرفی که رئیس هیأت مدیره در آن طرف است نافذ خواهد بود .

تبصره ۲ - غیبت غیر موجه در سه جلسه متوالی هیأت مدیره که حداقل در طول دو ماه تشکیل شده باشد بعنوان استعفاء از عضویت هیأت مدیره تلقی می شود .

تبصره ۳ - رأی وکالتی در هیأت مدیره ممنوع است .

ماده ۴۶- مدیر عامل می تواند در جلسات هیأت مدیره بدون حق رای شرکت یابد مگر در جلساتی که مسائل مربوط به شخص او مطرح است در اینصورت شرکت در جلسه منوط به اجازه هیأت مدیره خواهد بود .

ماده ۴۷ - وظایف و اختیارات هیأت مدیره بشرح زیر است ؛

- ۱- دعوت مجمع عمومی (عادی ، فوق العاده)
- ۲- اداره امور شرکت وفق اساسنامه ، تصمیمات مجمع عمومی و سایر مقررات
- ۳- نصب و عزل و قبول استعفاء مدیر عامل و نظارت بر عملیات وی و پیشنهاد میزان حقوق مدیر عامل به مجمع .
- ۴- قبول درخواست عضویت در شرکت تعاونی .
- ۵- اخذ تصمیم نسبت به تقاضای انتقال سهام اعضاء به یکدیگر .
- ۶- دریافت استعفاءی هر یک از اعضاء هیأت مدیره .
- ۷- نظارت بر مخارج جاری شرکت و رسیدگی به حسابهای شرکت و ارائه به بازرسان .
- ۸- تسلیم بموقع گزارش مالی و ترازنامه سالانه شرکت به بازرسان و مجمع عمومی .
- ۹- تهیه و تنظیم طرحها و برنامه ها و بودجه و سایر پیشنهادات و تقدیم آن به مجمع عمومی جهت اتخاذ تصمیم .
- ۱۰- انتخاب نماینده از بین اعضاء برای حضور در جلسات مجامع عمومی شرکتها و اتحادیه های تعاونی که در آنها مشارکت دارد .
- ۱۱- تهیه و تنظیم دستورالعمل های داخلی شرکت و تقدیم آن به مجمع برای تصویب .

- ۱۲- تعیین نماینده یا وکیل برای حضور در جلسات دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها .
- ۱۳- تعیین و معرفی صاحبان امضاء مجاز برای امضاء قراردادها و اسناد تعهد آور .
- ۱۴- استخدام و اخراج کارکنان شرکت با توجه به پیشنهاد مدیر عامل بر اساس آئین نامه و ضوابط مصوب در مجمع و قانون کار .
- ۱۵- اخذ تضمین کافی از مدیر عامل و سایر کارکنان شرکت که دارای ابواب جمعی و مسئولیت مالی هستند .

تبصره - هیأت مدیره حق اخراج عضو هیئت مدیره ، بازرسان و همچنین عضوی را که به هر عنوان از جانب مجمع عمومی وظیفه یا مأموریتی به وی محول شده است ندارد و اتخاذ تصمیم در این گونه موارد با مجمع عمومی عادی شرکت است .

ماده ۴۸ - هیئت مدیره نماینده قانونی شرکت است و می تواند مستقیماً و یا با وکالت و حق توکیل و لو مکرر این نمایندگی را در دادگاهها و مراجع قانونی و سایر سازمانها اعمال کند. مسئولیت هیأت مدیره در مقابل شرکت مسئولیت وکیل در مقابل موکل است .

ماده ۴۹ - کلیه چکها ، اسناد ، قراردادها و اوراقی که ایجاد تعهد برای شرکت نماید و یا تمام و یا قسمتی از حق شرکت را منتفی سازد به استثنای مواردی که هیأت مدیره بمنظور اداره امور جاری شرکت ترتیب خاصی داده باشد ، پس از تصویب هیأت مدیره با امضاء رئیس هیئت مدیره و مدیر عامل و مهر شرکت معتبر خواهد بود . اوراق عادی شرکت فقط با امضاء مدیر عامل صادر خواهد شد ، مگر مراسلات هیأت مدیره که با امضاء رئیس هیأت مدیره صورت خواهد گرفت .

تبصره - مدیر عامل می تواند برای زمان غیبت خود در صورت تأیید هیأت مدیره فرد واجد شرایطی را برای انجام وظایفی که بعهده دارد تعیین کند در این صورت مسئولیت اعمال شخصی که موقتاً بجای مدیر عامل انتخاب شده بعهده مدیر عامل خواهد بود .

ماده ۵۰ - آئین نامه های داخلی شرکت بوسیله هیأت مدیره تنظیم و به مجمع عمومی عادی پیشنهاد می شود مادام که به تصویب مجمع عمومی نرسیده بر طبق آئین نامه تدوینی هیأت مدیره عمل خواهد شد. هیأت مدیره ملزم است در اولین مجمع عمومی عادی که تشکیل می شود آئین نامه مربوط را به مجمع پیشنهاد نماید .

ماده ۵۱ - هیأت مدیره وظایف خود را بصورت جمعی انجام می دهد و هیچ یک از اعضاء هیأت مدیره حق ندارد از اختیارات هیأت منفرداً استفاده کند مگر با داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره .

ماده ۵۲- اعضاء هیأت مدیره مشترکاً مسئول جبران هر گونه زیانی هستند که در نتیجه اعمال آنان و یا عدم رعایت مقررات مربوط به شرکت وارد شود.

ماده ۵۳- در صورتیکه هر یک از اعضاء هیأت مدیره منفرداً و بدون داشتن وکالت یا نمایندگی از طرف هیأت مدیره دست به اقدامی بزند که موجب ضرر و زیان شرکت شود شخصاً مسئول خواهد بود و جبران خسارت بر عهده اوست .

ماده ۵۴- هیچ یک از اعضاء هیأت مدیره شرکت و بازرسان و مدیر عامل شرکت نمی تواند سمت بازرس یا مدیریت عامل یا عضویت هیأت مدیره شرکت تعاونی دیگری را با موضوع عملیات مشابه (موضوع عملیات مندرج در ماده ۵ این اساسنامه) داشته باشد و یا بطور مستقیم یا غیر مستقیم به عملی که رقابت با فعالیتهای موضوع عمل شرکت محسوب شود اقدام کند . محجورین ، ورشکستگان به تقصیر و کسانی که به علت ارتکاب جنایت یا یکی از جنحه های موثر سابقه محکومیت دارند نمی توانند سمت عضویت در هیأت مدیره و یا بازرس و یا مدیریت عامل شرکت را داشته باشند .

ماده ۵۵- نخستین هیأت مدیره شرکت موظف است ظرف مدت یکماه از تاریخ تشکیل مجمع عمومی موسس شرکت را به ثبت برساند .

بازرسان

ماده ۵۶- مجمع عمومی دو نفر را بعنوان بازرس از بین اعضاء شرکت که در امور حسابداری و تعاون دارای اطلاعات لازم باشد با رای مخفی و اکثریت نسبی برای مدت ۱ سال مالی انتخاب می کند ، تجدید انتخاب بازرسان بلامانع است .

تبصره ۱- با خاتمه مدت مأموریت بازرسان تا زمانی که بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرسان قبلی کماکان مسئولیت انجام وظیفه محوله را بر عهده خواهند داشت .

تبصره ۲- کسانی که از شرکت حقوق دریافت می دارند همچنین اقبای نسبی و سببی هیئت مدیره و مدیر عامل شرکت تا درجه سوم و همسران اشخاص مذکور و افراد مندرج در ماده ۵۵ حق انتخاب شدن به سمت بازرس شرکت را ندارند . در صورتی که موانع فوق بعداً حادث گردد بازرس بایستی عملیات خود را متوقف و مراتب را حداکثر ظرف ۱۵ روز به هیأت مدیره گزارش نماید که نسبت به انتخاب بازرس جدید اقدام لازم بعمل آید .

تبصره ۳ - در صورت فوت ، استعفا یا منع قانونی که مانع انجام وظیفه بازرسان شود مجمع عمومی عادی بطور فوق العاده برای انتخاب بازرس یا بازرسان جدید برای بقیه مدت دعوت خواهد شد. مادام که بازرس یا بازرسان جدید انتخاب نشده اند بازرس باقی مانده وظایف محوله را انجام خواهد داد .

ماده ۵۷ - وظایف هر یک از بازرسان بشرح زیر است ؛

- ۱- نظارت بر انطباق نحوه اداره امور شرکت با مقررات اساسنامه و آئین نامه های مصوب و تصمیمات مجمع عمومی برای این منظور هر یک از بازرسان هرگاه مقتضی بداند میتواند بنحوی که به عملیات جاری شرکت لطمه وارد نشود، کلیه حسابها و دفاتر و اسناد و مدارک مالی و دارائی نقدی و برگهای بهادار و موجودی کالا و غیره را شخصاً و در صورت لزوم با استفاده از نظر کارشناس رسیدگی کند دستمزد کارشناس بعهده شرکت است .
 - ۲- در صورت مشاهده خلاف و بی نظمی در امور شرکت باید مراتب را کتباً به هیأت مدیره اعلام و رفع نقص و یا تغییر رویه را بخواهد .
 - ۳- رسیدگی به حسابهای شرکت حداقل سالی دو بار و مخصوصاً رسیدگی به حسابها و ترازنامه سالانه و بودجه پیشنهادی هیأت مدیره و اعلام نظر خود تا ۲۰ روز قبل از جلسه مجمع عمومی سالانه .
- تبصره - در بودجه سالانه شرکت مبلغ کافی برای رسیدگی به حسابها و ترازنامه باید پیش بینی گردد تا در صورت نیاز از محل آن بازرس یا بازرسان یا مجمع عمومی بتواند با استفاده از کارشناس ذیربط به ترازنامه و حسابهای شرکت رسیدگی نموده و گزارش لازم را جهت ارائه به مجمع تهیه نماید .
- ۴- درخواست دعوت مجمع عمومی در موارد پیش بینی شده در اساسنامه .
 - ۵- نظارت بر اجرای پیشنهادها و تذکارات سازمان مرکزی تعاون روستائی و حسابرسی که از شرکت حسابرسی کرده اند و تقدیم گزارش لازم در این خصوص به مجمع عمومی .
 - ۶- رسیدگی به شکایت اعضاء و ارائه گزارش به مجمع عمومی و مراجع ذیربط و طرح شکایت کسی که تقاضای عضویتش از طرف هیأت مدیره پذیرفته نشده ، در نخستین مجمع عمومی عادی .
 - ۷- بازرس یا بازرسان در صورتی که مفید تشخیص دهند می توانند تشکیل جلسه هیأت مدیره را از رئیس هیأت مدیره تقاضا نمایند .

ماده ۵۸ - بازرسان حق دخالت مستقیم در امور شرکت را ندارند و می توانند بدون حق رای در جلسات هیأت مدیره شرکت کنند و نظرات خود را نسبت به مسائل جاری شرکت اظهاردارند، این نظرات باید در صورتجلسه هیأت مدیره با امضاء آنها درج شود .

ماده ۵۹ - هر یک از بازرسان چنانچه ضمن انجام وظایف خود تشخیص دهند که هیأت مدیره در انجام وظایف خود مرتکب تخلفاتی شده است و عملیات آنها مخالف اساسنامه و تصمیمات مجمع عمومی و مقررات آئین نامه های مصوب می باشد باید مجمع عمومی را برای رسیدگی به موضوعات مورد نظر و اتخاذ تصمیم لازم دعوت کند .

ماده ۶۰ - خدمات بازرسان در شرکت افتخاری و بلاعوض است و در صورتیکه انجام وظایف محوله مستلزم هزینه ای باشد پرداخت آن بر عهده شرکت خواهد بود .

مقررات مالی:

ماده ۶۱- ابتدای سال مالی شرکت اول فروردین ماه و انتهای آن آخر اسفند ماه همان سال است ، به استثنای سال اول تاسیس که از تاریخ تشکیل تا آخر اسفند همان سال خواهد است.

ماده ۶۲- هیأت مدیره موظف است نسخه ای از صورت حسابها و حساب سود و زیان و ترازنامه سالانه شرکت را پس از آماده شدن و لااقل چهار روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه برای رسیدگی به بازرسان تسلیم کند علاوه برآن ظرف مدت یک هفته نسخه ای از آنرا به سازمان تعاون روستائی محل ارسال دارد .

تبصره - هر یک از اعضاء می توانند ۱۰ روز قبل از تشکیل مجمع عمومی سالانه به دفتر شرکت مراجعه و ترازنامه و حساب سود و زیان و گزارش عملیات شرکت را مطالبه و دریافت دارند .

ماده ۶۳- در ترازنامه ای که تنظیم می شود تمام موجودی کالاهائی که برای فروش تهیه شده به بهای تمام شده یا بهای روز هر کدام کمتر باشد ارزیابی و دارائیهای ثابت به بهای تمام شده در ترازنامه ذکر می شود و از نظر استهلاک سالانه بر طبق قوانین و مقررات مربوطه عمل خواهد شد .

بستانکاریهایی که با تصویب مجمع عمومی عادی شرکت و تأیید سازمان تعاون روستائی شهرستان غیر قابل وصول تشخیص داده شود و در صورت وجود ذخیره اختیاری از حساب مذکور تسویه و در غیر اینصورت بحساب هزینه شرکت منظور می شود و نباید جزء دارائی در ترازنامه منظور گردد .

ماده ۶۴ - در آمد ویژه شرکت عبارتست از جمع درآمدها پس از کسر هزینه ها و استهلاک در یک دوره مالی .

ماده ۶۵ - در آمد ویژه شرکت پس از تصویب در مجمع عمومی عادی به ترتیب زیر تقسیم خواهد شد ؛
۱- ۲۰ درصد به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم با رعایت مقررات بند ۱ ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی .

۲- ۳ درصد به منظور توسعه آموزش تعاون در اختیار سازمان مرکزی تعاون روستائی گذارده می شود تا به موجب آئین نامه ای که توسط سازمان مذکور تنظیم می شود به مصرف برسد .

۳- پرداخت سود سهام با رعایت ماده ۱۹ این اساسنامه .

۴- حداکثر ۵ درصد بعنوان اندوخته احتیاطی که مجمع عمومی برای تسویه مطالبات مشکل الوصول و حوادث غیر مترقبه نظیر سیل ، زلزله ، آتش سوزی و سرقت اختصاص می دهد .

۵- پرداخت مازاد برگشتی به اعضاء بشرح ذیل :

الف) مازاد برگشتی به نسبت معاملات اعضاء و اشخاص غیر عضو شرکت احتساب و مازاد برگشتی متعلق به اعضاء به نسبت معاملات هریک به آنان پرداخت و سهام مازاد متعلق به معاملات با غیر عضو به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم منظور می شود .

ب) معاملات اعتباری اعضاء با شرکت مشمول استفاده از مازاد برگشتی نخواهد بود و باقیمانده در آمد ویژه مربوط به این قبیل معاملات بحساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم منظور می شود .

۶- درصدی از در آمد ویژه جهت پاداش کارکنان و حسب تشخیص مجمع عمومی صرف سایر پیشنهادات خواهد شد .

تبصره ۱ - شرکت باید حساب هر رشته از فعالیتهای تولیدی و توزیعی خود را جداگانه نگاهداری و مازاد برگشتی هر رشته را طبق آئین نامه ای که به تصویب مجمع عمومی عادی شرکت می رسد تقسیم کند .

تبصره ۲ - شرکت می تواند سود سهام و مازاد برگشتی و هر گونه حقوق مالی دیگری را که به اعضاء تعلق می گیرد در مقابل بدهی سر رسید آنان تهاتر کند .

ماده ۶۶ - هدایا و عطایا در صورتیکه از طرف هدیه کننده برای هزینه های جاری شرکت اختصاص داده نشده باشد به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم منظور میشود.

تبصره - اهدا کمکهای امدادی به شرکتها و اتحادیه های تعاونی روستائی در مقابل خسارات حاصل از حوادث غیر متقربه طبیعی امثال زلزله ، سیل ، طوفان و صاعقه با توجه به وضعیت مالی شرکت از ذخیره قانونی حاصل از معاملات یک سال قبل با تصویب مجمع عمومی مجاز است.

ماده ۶۷ - زیان شرکت در حساب زیان نگهداری می شود تا از محل درآمد سالهای بعد تسویه شود .

تبصره - شرکت می تواند زیان سالیانه را با تصویب مجمع عمومی از حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم تامین کند ولی نمی تواند قبل از انتقال مبالغ برداشتی مذکور به حساب ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم یا تصفیه زیان نگهداری شده در حساب زیان ، درآمد سالهای بعدی شرکت را تقسیم کند.

ماده ۶۸ - شرکت می تواند ذخیره قانونی غیر قابل تقسیم و سایر ذخایر را با رعایت بند ۱ ماده ۱۵ قانون شرکتهای تعاونی برای کارهای جاری یا توسعه امور شرکت با تصویب مجمع عمومی عادی مورد استفاده قرارداد .

ماده ۶۹ - حسابرسی شرکت تحت نظر سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران صورت می گیرد و بعلاوه مجمع عمومی می تواند برای خود حسابرس یا حسابرسانی را جهت رسیدگی به حسابها و ترازنامه پایان سال مالی شرکت مامور کند .

ماده ۷۰ - شرکت موظف است با تصویب هیأت مدیره نزد بانک کشاورزی و یا عندالزوم در سایر بانکهای کشور حساب جاری افتتاح کند .

ماده ۷۱ - شرکت می تواند برای استفاده از وجوه زائد بر احتیاج از محل سرمایه و ذخایر خود به تصویب مجمع عمومی عادی به طرق زیر عمل کند ؛

۱- تودیع وجوه بصورت سپرده ثابت در بانک کشاورزی .

۲- خرید اوراق قرضه دولتی .

ادغام

ماده ۷۲ - شرکت می تواند با رعایت قانون و ضوابط مقرر سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران با شرکت یا شرکتهای تعاونی دیگر ادغام شود مشروط بر اینکه شرکتهائی که در هم ادغام می شوند دارای هدفها و عملیات مشابه باشند .

ماده ۷۳ - پیشنهاد ادغام باید در مجمع فوق العاده هر دو شرکت همراه با قبول مطالبات بستانکاران به تصویب برسد ، نسخه ای از مصوبات مجمع عمومی هر دو شرکت برای تمام اعضاء و بستانکاران هر دو شرکت همچنین سازمان تعاون روستائی محل فرستاده می شود و به ترتیب مذکور در ماده ۲۵ قانون شرکتهای تعاونی برای اطلاع عموم آگهی میگردد .

تبصره ۱ - هر یک از بستانکاران می توانند تا مدت دو ماه از تاریخ نشر آگهی ادغام ، نظر خود را به شرکت بدهکار و سازمان تعاون روستائی اعلام دارد .

تبصره ۲ - نسخه ای از تصمیم ادغام باید ظرف دو هفته از تاریخ انعقاد مجمع عمومی فوق العاده هر یک از شرکتهای همراه با آخرین ترازنامه و صورت بدهیها و مطالبات آن و گزارش حسابرسی که بدین منظور باید تهیه و نسخه ای از آگهی ادغام که منتشر شده است برای سازمان تعاون روستائی محل ارسال گردد .

ماده ۷۴ - هر یک از اعضاء شرکت در صورتی که با تصمیم ادغام مخالف باشند می توانند حداکثر تا یک ماه نظر خود را کتباً به شرکت مربوط همچنین نماینده سازمان تعاون روستائی اعلام دارند .

ماده ۷۵ - نماینده سازمان تعاون روستائی محل با وصول تصمیم ادغام از هر دو شرکت همراه با آخرین ترازنامه و صورت ریز مطالبات و بدهیها و گزارش حسابرسان از وضع هر دو شرکت همچنین نظرات بستانکاران و با توجه به تعداد اعضاء مخالف ادغام ، ظرف دو ماه نظر خود را مبنی بر موافقت یا مخالفت با ادغام به هر دو شرکت اعلام خواهد داشت .

۷۶ - در صورتی که سازمان تعاون روستائی محل ادغام را تصویب نکند تصمیم ادغام در هر دو شرکت منتفی است و موافقت با ادغام در صورتی است که ترتیب قابل قبول بستانکاران برای تصفیه بدهیها در هر دو شرکت پیش بینی شود همچنین تعداد اعضاء مخالف با ادغام در حدی باشد که مجموع اعضاء باقیمانده و سرمایه شرکت بعد از ادغام کافی برای انجام هدفها و برنامه های آن باشد .

ماده ۷۷- در صورت موافقت با ادغام ، هیأت های مدیره شرکتهای مربوط ظرف مدت یکماه اقدام به دعوت مجمع عمومی فوق العاده مشترک شرکتهای آنها خواهد نمود .

ماده ۷۸ - مجمع عمومی فوق العاده مشترک نسبت به تعیین سرمایه شرکت بعد از ادغام و همچنین انتخاب هیأت مدیره و بازرس یا بازرسان بر طبق آئین نامه اجرائی قانون شرکتهای تعاونی اقدام لازم بعمل خواهد آورد .

ماده ۷۹ - اعضائی که با تصمیم ادغام و انتشار آگهی آن مخالف باشند و از عضویت شرکت مستعفی گردند باید ظرف مهلت مقرر مخالفت خود را کتباً اعلام دارند و شرکت مربوط مکلف است بهای سهام آنها را حداکثر ظرف مدت یکماه نقداً پرداخت نماید .

ماده ۸۰ - هیأت مدیره شرکت جدید مصوبات مجمع عمومی فوق العاده مشترک را همراه با فهرست اعضاء شرکت جدید و تغییراتی که حاصل شده به ترتیبی که در فصل سوم قانون شرکتهای تعاونی مقرر است برای اطلاع سازمان تعاون روستائی محل و انعکاس در دفاتر ثبت ، ارسال خواهد داشت .

ماده ۸۱ - با انجام عمل ادغام ، دارائی و بدهی شرکت جدید عبارت است از مجموع دارائی و بدهی شرکتهای قبل از ادغام پس از وضع مطالبات و سهامی که بازپرداخت شده است .

انحلال ؛

ماده ۸۲ - شرکت تعاونی در موارد ذیل منحل می شود ؛

۱-تصمیم مجمع عمومی فوق العاده .

۲-توقف فعالیت شرکت بیش از یکسال بدون عذر موجه با نظر سازمان مرکزی تعاون روستائی ایران .

۳-عدم رعایت قوانین و مقررات مربوط پس از سه بار اخطار کتبی بوسیله سازمان تعاون روستائی شهرستان ذریبط .

۴-کاهش تعداد اعضاء از حد نصاب قانونی ، در صورتیکه ظرف مدت سه ماه تعداد اعضاء به حد نصاب مقرر نرسیده باشد .

۵-کاهش سرمایه به میزانی که ادامه فعالیت مقدور و یا اصلاح نباشد، باتصویب مجمع عمومی فوق العاده.

تبصره ۱ - اگر بواسطه زیانهای وارده علاوه بر ذخیره قانونی شرکت بیش از نصف سرمایه شرکت از بین رفته باشد هیأت مدیره مکلف است مجمع عمومی فوق العاده را برای اتخاذ تصمیم نسبت به انحلال یا ادامه کار شرکت دعوت کند .

تبصره ۲ - در صورتی که در نتیجه زیانهای وارده و کاهش سرمایه ، شرکت فعالیتی نداشته باشد و مجمع عمومی فوق العاده در این مورد اقدامی ننماید سازمان مرکزی تعاون روستائی به جانشینی مجمع عمومی فوق العاده در باره انحلال شرکت و تعیین هیئت تصفیه و اعلام آن به ثبت محل اقدام خواهد نمود ، این حکم در مواردی نیز که شرکت طبق نظر مجمع عمومی فوق العاده منحل گردیده ولی هیأت تصفیه تعیین نشده یا اینکه هیأت تصفیه به تشخیص سازمان مرکزی تعاون روستائی نتواند به وظایف قانونی خود عمل کند اجرا خواهد شد .

ماده ۸۳ - در صورتی که مجمع عمومی فوق العاده شرکت رای به انحلال بدهد در همان جلسه سه نفر یا چند نفر جهت تصفیه امور شرکت و اعلام به ثبت محل از بین اعضاء یا از خارج انتخاب خواهد نمود. هر گاه انحلال شرکت بر اساس تصمیم سازمان مرکزی تعاون روستائی باشد سازمان مرکزی تعاون روستائی هیأت تصفیه را تعیین میکند تا بر طبق مقررات مربوط نسبت به تصفیه امور شرکت اقدام نماید .

-اطلاعات تکمیلی کتاب تعاونی ها و تشکل ها از منظر قوانین ومقررات

تهیه وتدوین:رحمت اله بنار-مجید جهانگیرفرد-محسن سلمان

نشانی ناشر:تهران-صندوق پستی ۳۵۴-۱۶۵۳۵